

Vastuullisuus Kirjavälityksessä

Vastuullisuusraportti 2023

Sisällysluettelo

Katsaus Kirjavälitykseen

Kirjavälitys lukuina	3
Arvomme.....	4
Eettiset periaatteemme	4

Toimitusjohtajan puheenvuoro

5

Vastuullisuus ja laatu Kirjavälityksessä

Lähtökohdat vastuullisuustyölle	6
Laatujärjestelmämme.....	7

Sidosryhmät ja toimintaympäristö

Toimintamme osana arvoketjua.....	8
Kirjavälityksen henkilöstö ja hallinto	9

Olennaisten aiheiden määrittely

11

Jatkuvalla kehittämisellä lisäarvoa kirja-alalle

Rehellinen ja avoin liiketoiminta	14
Lisäarvoa koko kirja-alalle.....	16
Vastuu asiakkaille	17

Kohti vihreämpää arvoketjua

Keskitettyä ja älykästä logistiikkaa	19
Katsaus päästöihimme	20
Toimipaikkojemme energiankulutus.....	22
Jätteet ja niiden käsittely	23
Tehokasta pakkausmateriaalien käyttöä	25

Arjen teoilla kohti hiilikädenjälkeä	26
--	----

Ammattitaitoinen henkilöstö voimavaranaamme

Turvallinen työympäristö	29
Hyvinvoiva ja ammattitaitoinen henkilöstö	30
Tasa-arvoinen työyhteisö.....	33

Raportointiperiaatteet

34

GRI-sisältöindeksi

35

Katsaus Kirjavälitykseen

Kirjavälitys on yli 100 vuotta toiminnassa ollut logistiikka-alan yritys, joka tuottaa palveluita pääasiassa kirja-alalle. Palvelumme koostuvat logistiikkapalveluista, hankintapalveluista sekä digitaalisista palveluista. Pääkonttorimme sijaitsee Hyvinkäällä, jonka lisäksi Keuruulla toimii toinen toimipisteemme. [Omis-tajamme](#) ovat suomalaisia kustantamoita ja kirjakauppoja.

Kirjavälitys lukuina

Liikevaihto

107,9 milj. €

Myyntituotot

256,4 milj. €

Varastotilaa

23 700 m²

Lavapaikkoja

30 500

Keräilyhellyjä

10 km

Yhteensä

yli 57 000 nimekettä varastossa

E- ja äänikirjoja sekä sähköisiä oppimateriaaleja tilattavissa

n. 74 000

Välitämme vuodessa

n. 14,5 milj. kirjaa ja n. 4,4 milj. muuta tuotetta

Toimituksia

n. 1,6 milj. vuodessa

Arvomme

Avoimuus

- Toimimme avoimesti ja läpinäkyvästi asiakkaidemme ja sidosryhmiemme kanssa.
- Avoin vuorovaikutus pohjautuu luottamukselle.
- Tarjoamme tasapuolisesti palveluja kaikille kirja-alan toimijoille.
- Monipuolinen vuorovaikutus yhtiön sisällä luo vahvan yhteishengen.

Aktiivisuus

- Yrittäjämäisellä ja asiakaslähtoisellä toiminnalla teemme tulosta.
- Tuotamme asiakkaillemme palveluja, jotka johtavat korkeaan asiakastytyväisyyteen ja pitkäaikaiseen kumppanuuteen.
- Olemme kirja-alan kehittäjä.

Ammattitaito

- Olemme logistiikan ammattilaisia ja tunnemme kirja-alan erityispiirteet.
- Kehitämme osaamistamme yhdessä yhteistyökumppaniemme kanssa.
- Huolehdimme henkilöstön ammattitaidon jatkuvasta kehittämisestä.

Eettiset periaatteemme

Vastuu yhteiskunnalle

Haluamme olla vastuullinen kirja-alan toimija, joka vie eteenpäin lukutaidon, oppimisen ja sivistyksen arvoja. Tarjoamme laadukasta ja eettisesti tuotettuja palveluita parhaan kykymme mukaan.

Vastuu ympäristöstä

Toimitamme asiakkaillemme tuotteet mahdollisimman vähän ympäristöä kuormittaen. Pyrimme tehokkaaseen kierrättämiseen ja hukkamateriaalin vähentämiseen. Tarkastelemme kumppaneidemme ympäristölaatua.

Vastuu työntekijöistämme

Kohtelemme työntekijöitämme yhdenvertaisesti. Kunnioitamme oikeutta mielipiteen ilmaisemiseen ja ammatilliseen järjestäytymiseen. Tavoittelemme pitkän, hyvän työuran mahdollistamista osaamisen kehittämisen ja eri elämäntilanteiden tuen kautta. Kehitämme työturvallisuutta ja -terveyttä jatkuvassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Vastuu rehellisestä liiketoiminnasta

Noudatamme hyviä liiketoimintatapoja omassa toiminnassamme ja kumppaneidemme kanssa, ja edellytämme hyvien toimintatapojen noudattamista myös kumppaneiltamme. Haluamme rakentaa yhteistyöllä kumppaneidemme kanssa ratkaisuja, jotka luovat lisäarvoa molemmille osapuolille.

Taloudellinen vastuu ja periaatteisiin sitoutuminen

Kannamme vastuun taloudellisesta menestymisestäämme, joka takaa jatkuvuuden työpaikkojen, asiakkaiden ja kumppaneiden suuntaan. Olemme sitoutuneet eettisiin periaatteisiimme ja vaadimme niihin sitoutumista myös kumppaneiltamme. Voimme sanoutua irti yhteistyöstä kumppanien kanssa, joiden toiminta on ristiriidassa eettisten periaatteidemme kanssa.

Toimitusjohtajan puheenvuoro

Tämä on kolmas vastuullisuusraporttimme ja käsittää toimintamme vuodelta 2023. Teimme vuonna 2023 konkreettisia muutoksia toimintamme päästöjen pienentämiseksi, kun siirryimme käyttämään Hyvinkään toimipaikassa hiilineutraalia kaukolämpöä. Nyt kaikki toimipaikoissa käyttämämme ostoenergia, eli sähkö ja kaukolämpö, on hiilineutraalisti tuotettua. Muutoksen avulla saavutimme keväällä 2023 tavoitteemme tehdä toiminnastamme hiilineutraalia oman toiminnan ja ostoenergian (scope 1 ja 2) päästöjen osalta.

Vuoden 2023 päästölaskennan aikana päivitettiin myös edellisvuoden päästölaskenta kuljetusten osalta vastaamaan tuoreimman laskennan laajuutta. Näin voitiin parantaa laskennan vertailukelpoisuutta. Kokonaispäästömme nousivat. Tämä johdettiin laajentuneesta laskennasta, kun tarkasteluun lisättiin muun muassa henkilöstön työmatkat sekä kaukolämmön elinkaari- ja päästöt. Vertailukelpoiset kokonaispäästömme laskivat. Lasku syntyi pääosin kuljetusten ja jätteenkäsittelyn päästöissä. Erityisesti kuljetusten osalta laskentaperiaatteissa on ollut joka vuosi muutoksia, kun laskentatavat ja lähtötiedot ovat muuttuneet. Eri vuosien väliseen vertailuun liittyy siis myös jonkin verran epävarmuutta.

Epäsuoriin (scope 3) päästöihin vaikuttaminen tapahtuu pitkällä aikavälillä. Muuttuva toimintaympä-

ristö, laajentuva vaatimus kestävyysraportoinnista sekä oma tahtotilamme toimia vastuullisuutta edistävasti vaikuttavat myös tavarantoimittajien kanssa käytävään keskusteluun toiminnan ympäristövaikutuksista.

Yksi tärkeimmistä sidosryhmistämme on henkilöstö. Vuonna 2023 toteutettiin kehityshankkeita, jotka vaikuttivat laajalti henkilöstöön. Tällaisia olivat HR-järjestelmähanke sekä työvuorosunnittelun uudistaminen. Hankkeiden kautta opimme, miten olennaisessa roolissa vuorovaikutus ja osallistaminen ovat toimintaa kehitettäessä. Tähän panostammekin tulevaisuudessa. Vuonna 2024 toteutetaan esihenkilöiden ja tiiminvetäjien valmennusohjelma, joka keskittyy vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön. Tällä tavoitellaan parempaa muutostilanteiden hallintaa.

Taloudellisesta näkökulmasta tavoittelemme kasvua logistiikka- ja kirja-alan hankintapalveluiden palveluntarjoajana. Toimintaamme vaikuttaa kuluttajakäyttäytymisen muutos. Verkkokauppaa suositaan enemmän, mikä aiheuttaa osaltaan kuljetusmäärien kasvua. Panostamalla toiminnanohjausjärjestelmiimme ja dataperustaiseen suunnitteluun voimme edistää kestävä logistiikka-alan kehitystä.

Kehitämme toimitilojen käyttöä suunnitelmallisesti ja investoimme tähden tuottavuuden paranta-

miseen. Tavoitteenamme on, että tarvetta lisätilalle ei synny liiketoiminnan volyymin kasvusta huolimatta.

Markkinatilanne edellyttää meiltä kykyä ja uskallusta uudistua. Laatu- ja vastuullisuusnäkökulmat ovat vahvasti mukana toimintamme kehittämisessä jatkossakin.

Jaakko Haapakangas, toimitusjohtaja

Vastuullisuus ja laatu Kirjavälityksessä

Lähtökohdat vastuullisuustyölle

Vastuullisuustyömme lähtökohtana toimivat [eettiset periaatteemme](#) sekä [laatuperusteemme](#). Eettiset periaatteet ohjaavat toimintaamme yhteiskunnallisesta, taloudellisesta, ympäristöllisestä ja sosiaalisesta näkökulmasta. Laatuperusteet taas sitouttavat meidät toimintamme jatkuvaan kehittämiseen. Eettiset periaatteemme, laatuperusteemme ja [tietosuojaperiaatteemme](#) on määritellyt johtoryhmä. Eettiset periaatteet ja laatuperusteet sisältyvät kaikkien uusien työntekijöidemme perehdytyksiin. Vaadimme myös kumppaneiltamme sitoutumista eettisiin periaatteisiimme. Edellä mainittujen periaatteiden lisäksi useat ohjaavat dokumentit, kuten henkilöstösuunnitelma ja ympäristöohjelma toimivat ohjenuorina vastuullisuustyössämme.

Perustukset kaikelle toiminnallemme luovat arvomme; avoimuus, aktiivisuus ja ammattitaito. Missiomme on kehittää ja tuottaa yhdessä asiakkaiden kanssa heidän tarvitsemiaan kustannustehokkaita palveluja kirja-alalle. Haluamme siis luoda lisäarvoa koko kirja-alalle, ja muuttaa alan arvoketjua yhä vastuullisemmaksi omalla toiminnallamme.

Vastuullisuustyömme ytimessä ovat älykkään ja keskitetyn logistiikan tuomat ympäristöedut, työ-

turvallisuus ja -hyvinvointi, sekä rehellisenä ja kustannustehokkaana kumppanina toimiminen. Kaikkia edellä mainittuja painopisteitä tukee arvoketjua poikkileikkaava kumppanuusajattelu, avoin vuoropuhelu vastuullisuudesta eri sidosryhmien kanssa sekä kehitysorientoinut ja aktiivinen ote kaikessa, mitä teemme.

Edistämme yhteistyötä toimittajiemme ja asiakkaidemme kanssa esimerkiksi toimivalla tiedonkullalla ja ammattitaitoisella asiakaspalvelulla. Toimittajia auditoidaan säännöllisin väliajoin, mikä auttaa muodostamaan kokonais kuvan toimittajiemme vastuullisuudesta. Asiakkaisiin liittyvistä ilmastovaikutuksista, kuten makulointien tuottamista päästöistä sekä asiakkaiden toimituksiin käytetyn pakkausmateriaalin määrästä raportoidaan asiakkaille. Tämä lisää asiakkaidemme tietoisuutta Kirjavälityksen toiminnoissa toteutuvista päästöistä.

Toteutimme ensimmäisen vastuullisuusraporttimme vuonna 2022 vuoden 2021 tiedoilla. Päästölaskentaa olemme myös toteuttaneet vuoden 2021 tiedoista alkaen yhteistyökumppanimme NGS Finlandin kanssa. Päästölaskelmat toimivat lähtökohtana ympäristövastuullisuustyöllemme ja ohjaavat toiminnan kehittämistä ympäristövastuun näkökulmasta. Tämä raportti on kolmas vastuullisuusraporttimme, ja se on toteutettu GRI-standardia noudattaen,

raportoiden meille olennaisista aiheista. Lisää raportointiperiaatteista voit lukea [täältä](#). Raportin tavoitteena on tarjota tilannekuva vastuullisuudestamme tällä hetkellä, ja siten edesauttaa tavoitteiden asettamista ja vastuullisuustyön tekemistä myös tulevaisuudessa.

Laatujärjestelmämme

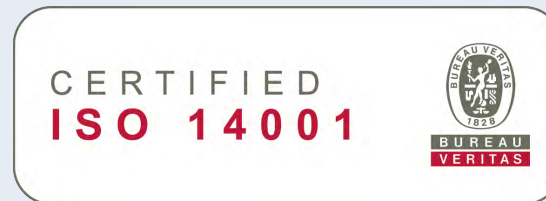
Toimintamme on laajasti sertifioitua. Laatu-, tietoturva-, ympäristö-, sekä työterveys- ja työturvallisuussertifikaatit toimivat selkärankana toiminnan jatkuvalle kehittämiselle. Lisäksi Finavia on sertifioinut meidät lentoasematarvikkeiden tunnettuna toimittajana. Laajan sertifiointin mahdollistavaa sisäistä auditointia varten koulutamme joka toinen vuosi uuden joukon auditointia ja laatuosaajia. Monipuolinen sisäisten auditointijoukko edesauttaa kehitysorientoitunutta ja sitoutunutta suhtautumista laatuun. Henkilöstömme on sitoutunut noudattamaan laatujärjestelmän periaatteita ja siten ottamaan vastuuta toiminnan laadun ylläpitämisestä ja kehittämisestä.

Lähivuosien painopisteet laadun kehittämisen saralla ovat henkilöstön osaamisen kehittäminen ja motivointi sekä toiminnan mittaamisen ja ennustettavuuden parantaminen. Toiminnan kehittäminen ei voi olla vain kehityspäällikön tai pienen työryhmän tehtävä, vaan koko henkilöstömme on sitoutunut laadun tekemiseen. Jatkuva kouluttaminen ja osaamisen kehittäminen toimii lähtökohtana henkilöstömme ammattitaidolle, ja siten myös toimintamme laadulle. Henkilöstön osaamiseen, hyvinvointiin ja työympäristöön liittyviä asioita käsitellään laajemmin osiossa [Ammattitaitoinen henkilöstö voimavaranamme](#).

Asiakkaalle tekemiämme laatulupauksia seurataan useilla järjestelmillä. Tietoperustainen seuranta varmistaa laatulupausten toteutumisen ja auttaa puuttamaan poikkeamiin toimitusketjussa.

ISO 9001:2015 Laatusertifikaatti

ISO 14001:2015 Ympäristösertifikaatti

ISO/IEC 27001:2013 Tietoturvasertifikaatti

ISO 45001: 2018 Työterveys- ja työturvallisuussertifikaatti

Sisäistä auditointia ja toimittajien auditointia

Sisäiset auditoinnit tehdään meillä perusteellisesti, sillä ne ovat keskeinen toimintamme kehittämisen ja oppimisen väline. Henkilöstömme noin neljäsosa on käynyt laadun ja sisäisen auditoinnin koulutuksen ja osallistunut auditointina yrityksen toiminnan kehittämiseen. Auditointijat työskentelevät poikkileikkaavasti organisaatiossa tuotanto-, toimihenkilö- ja johtotehtävissä.

Auditoinneissa syntyy paljon kehitysehdotuksia, ja niissä kyseenalaistetaan toimintaa myös ympäristö-, turvallisuus- ja vastuullisuusnäkökulmista. Kun auditointina olemme syvällisemmin tarkastelleet toisen osaston toimintaa ja ottaneet asioihin eri näkökulmia, olemme oppineet myös ymmärtämään ja arvostamaan toistemme työtä. Tämä näkyy hyvänä työilmapiirinä ja parantuneena kommunikaationa organisaation sisällä.

Auditoimme vuosittain myös tärkeimpien yhteistyökumppaneidemme laatua. Meille on tärkeää edistää vastuullisuutta avoimella keskustelulla koko arvoketjussa, ja toteutamme tätä käymällä keskustelua auditoinneissa myös ympäristövuosuuskäytännön näkökulmasta.

Sidosryhmät ja toimintaympäristö

Toimintamme osana arvoketjua

Kirjavälityksen tärkeimpiä sidosryhmiä ovat asiakkaat, henkilöstö, tavarantoimittajat ja palveluntoimittajat sekä omistajat. Asiakkaat koostuvat kustantajista, kirja- ja verkkokaupoista, vähittäiskaupasta, kouluista, kirjastoista, kirjakerhoista, mediataloista, kirjapainoista ja markkinointimateriaalien tuottajista. Tavarantoimittajia ja palveluntoimittajia ovat esimerkiksi kustantamot, kuljetusyrietykset ja pakkausmateriaalien toimittajat.

Kumppanuutemme eri sidosryhmien kanssa ovat pitkäaikaisia. Haluamme olla luotettava kumppani kaikille sidosryhmillemme, ja edistää toimivaa, kaksisuuntaista vuorovaikutusta. Panostukset kumppanuusajattelun kehittämiseen näkyvät esimerkiksi pitkinä työsuhteina ja toimittajasuhteina palveluntoimittajien kanssa. Luotettava toimitusketju lisää toimintavarmuuttamme.

Olemme Kirjakauppaliiton, EDItEUR:n sekä Kaupan liiton jäseniä. Kirjakauppaliitto on kirja- ja

paperikauppojen etujärjestö. EDItEUR on kansainvälinen toimija, joka koordinoi sähköisen kirjaliiketoiminnan ja tuotetiedon standardien kehitystä. Kaupan liitto on kaupan alan toimijoiden järjestö ja edunvalvoja. Meille on tärkeää edistää vastuullisuustyötä järjestöjen kautta, ja pyrkiä löytämään yhteistyöllä koko kirja-alaa hyödyttäviä toimintamalleja.

Kirjavälityksen arvoketjussa laadukkaalla tiedolla ja sen kululla eri sidosryhmien välillä tietoturvallisesti ja oikea-aikaisesti on olennainen rooli. Tiedonkulku eri sidosryhmien välillä sekä ulkoisesti että sisäisesti edistää arvon yhteisluontia myös vastuullisuuden näkökulmasta. Jaamme tietoa kumppaneiden kanssa avoimesti, mikä edesauttaa myös kumppaneidemme omien vastuullisuustoimenpiteiden tekemistä. Pystymme esimerkiksi raportoimaan asiakkaille käytetyt pakkausmateriaalit, rahdit sekä markkointien määrän ja hiilijalanjalan heidän omia päästölaskelmiaan varten.

Logistiikka toimialana mahdollistaa vastuullisuuden edistämisen suuressa mittakaavassa koko arvoketjun osalta, sillä logistiikan arvoketjussa eri kumppanit toimivat tiiviissä yhteistyössä toistensa kanssa. Yhden toimijan vastuullisuusvaatimukset edellyttävät siis herkästi muutoksia myös arvoketjun muiden toimijoiden toiminnassa. Tämä on näkynyt myös meidän toiminnassamme sidosryhmien kiinnostuksena Kirjavälityksen ympäristövastuullisuutta kohtaan.

Auditoimme toimittajiamme säännöllisesti. Tarkastelemme erityisesti kuljetusliikkeiden ympäristövastuullisuutta, sillä suurin osa scope 3 - päästöistämme liittyy kuljetuksiin. Lisää päästöistämme voit lukea osiosta [Katsaus päästöihimme](#). Toimittaja-auditoinnit toimivat kaksisuuntaisen vuorovaikutuksen tukena, ja auttavat havaitsemaan mahdollisia poikkeamia kumppaniemme toiminnassa. Poikkeamat voivat olla taloudellisia, ympäristöllisiä tai sosiaalisia, ja niihin puututaan aina havaittaessa

asianmukaisin toimenpitein. Näin pyrimme pitämään huolta koko arvoketjun kattavasta vastuullisuuden ja laadun ylläpitämisestä ja parantamisesta.

Kirjavälityksen henkilöstö ja hallinto

Henkilöstö on meillä erityisen tärkeä sidosryhmä, sillä ammattitaitoinen palvelumme rakentuu henkilöstömme osaamisesta. Kaikki tässä osiossa tarkastellut henkilöstöluvut on raportoitu raportointijakson lopusta, eli ajankohdalta 31.12.2023.

Vuoden 2023 lopussa henkilöstön määrä oli 162 henkilöä. Keskimäärin vuonna 2023 henkilöstön määrä oli 192 henkilöä. Pelkän vakituisen henkilös-

tön osalta tulovaihtuvuus oli 10 % (2022: 12 %, 2021: 8 %) ja lähtövaihtuvuus 10 % (2022: 13 %, 2021: 10 %). Vaihtuvuudet on laskettu seuraavalla kaavalla: lähteneet tai tulleet vakituiset henkilöt/vakituiset työsuhteet 31.12.2023. Työn sesonkiloontoisuuden vuoksi työllistämme paljon ihmisiä määräaikaisten työsuhteilla. Vuoden 2023 aikana solmittiin 124 määräaikaista työsuhdetta, ja määräaikaisten työsuhteita päättyi 127 kappaletta. Suurin osa henkilöstöstä työskentelee täysiaikaisena. Tarkasteluajankohdalla yhdeksän henkilöä työskenteli osa-aikaisella sopimuksella.

Tuotannossa määräaikainen henkilöstö työskentelee sesonkivaihtelun tarpeiden kattamiseksi. Asiantuntijatehtäviin määräaikaista henkilöstöä pal-

kataan projektityöhön. Määräaikaisten työntekijöiden määrä vuoden 2023 tarkasteluajankohdalla on pienempi kuin edellisvuosina, koska sesonkityöntekijöiden sopimukset päättyivät aiemmasta poiketen jouluna vuodenvaihteen sijaan. Työllistämme työntekijöitä myös vuokratyöyrityksen kautta. Vuokratyöntekijöiden määrä vaihteli vuoden aikana. Keskimäärin koko vuodelta vuokratyöntekijöiden määrä oli 5,7 henkilötyövuotta. Kaikki vuokratyöntekijät työskentelivät kokoajaisella sopimuksella. Vuonna 2023 työllistimme 47 kesätyöntekijää, joista osa jatkoi myös syksyllä sesonkityöntekijöinä.

Henkilöstöstämme 85 % on työehtosopimusten piirissä. Työsopimuksissa noudatetaan kaupan alan työehtosopimusta. Johtajasopimukset ja asian-

Henkilöstöluvut vuoden lopussa

	Yhteensä	Hyvinkää	Keuruu	Naiset	Miehet	Vakituiset	Määräaikaiset
2023	162	149	13	104	58	155	7
2022	192	173	19	118	74	147	45
2021	194	174	20	123	71	159	35

Uudet ja päättyneet työsuhteet vakituisen henkilöstön osalta

		Naiset	Miehet
Uudet työsuhteet	Hyvinkää	10	5
	Keuruu	0	0
Päättyneet työsuhteet	Hyvinkää	11	3
	Keuruu	0	1

tuntijat jäävät työehtosopimusten ulkopuolelle. YTN ja Kaupan liitto ovat hyväksyneet laajat mahdollisuudet paikalliselle sopimiselle, johon asiantuntijataso sisältyy.

Henkilöstövastuustamme voit lukea lisää osiosta [Ammattitaitoinen henkilöstö voimavaranamme](#).

Vuosittain järjestetään varsinainen yhtiökokous, jossa nimitetään hallituksen jäsenet sekä päätehtään tilikaudelle tilintarkastaja. Osakkeenomistajat valitsevat yhtiökokouksessa hallituksen jäsenet yhtiön kulloinkin voimassaolevia yhteisösääntöjä noudattaen. Vuonna 2023 hallituksessa oli neljä jäsentä, kolme miestä ja yksi nainen. Hallituksen vastuut määräytyvät osakeyhtiölain mukaan. Hallitus kokoontui vuoden 2023 aikana 11 kertaa.

Operatiivisesta toiminnasta vastaava johtoryhmässä tapahtui vuoden 2023 aikana muutoksia. Vuoden 2023 lopussa johtoryhmä koostui neljästä henkilöstä, yhdestä naisesta ja kolmesta miehestä. Toimitusjohtajan lisäksi johtoryhmään kuuluivat talous- ja IT-johtaja, tuotantojohtaja ja palvelujohtaja. Lisäksi johtoryhmän kokouksiin osallistui henkilöstöpäällikkö. Vastuullisuuteen liittyviä asioita auditoidaan sisäisesti, ja tulokset sekä muut vastuullisuuteen liittyvät kehitysasiat käsitellään vuosittain johdon katselmuksessa. Vastuullisuuteen liittyviä asioita ja ratkaisuja syntyy myös johtoryhmän sisältä. Johtoryhmään myös nostetaan käsiteltäväksi vastuullisuuteen liittyviä asioita aina tarpeen mukaan. Vastuullisuusrapor-

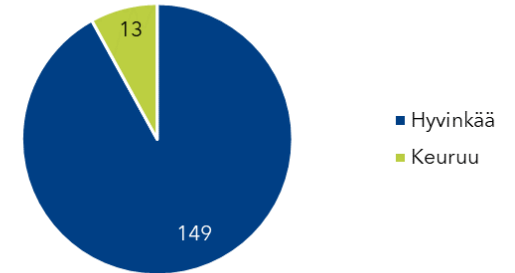
tin sisällön ja olennaiset aiheet on hyväksynyt johtoryhmä.

Hallituksen tehtävänä on huolehtia Kirjavälityksen strategian pitkäjänteisestä kehittämisestä, investoinneista ja yhtiön tuloskehityksestä kirja-alan tarpeisiin hyvän hallintotavan mukaisesti. Vastuullinen liiketoiminta, henkilöstöstä huolehtiminen ja asiakastytyväisyys ovat yhtiön toiminnan keskiössä.

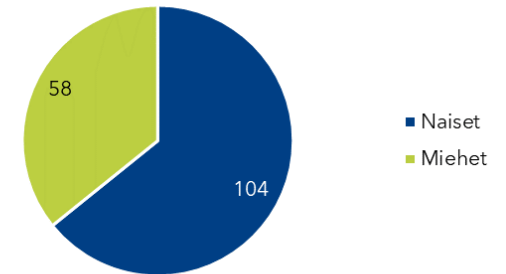
Henkilöstökysely ja asiakastytyväisyyskysely ja niissä mahdollisesti esiin tulleet kriittiset huolet käydään kerran vuodessa läpi hallituksen kokouksessa. Näin hallituksen tietoon tulee myös tärkeimpien sidosryhmiemme näkemyksiä. Hallitus asettaa henkilöstö- ja asiakastytyväisyydelle tavoitteet, ja lisäksi kehitystarpeille määrittellään tarvittavat toimenpiteet ja tavoitteet. Vuosittaisissa toimintasuunnitelmissa huomioidaan myös vastuullisuuteen ja kestävään kehitykseen liittyvät toimenpiteet.

Hallitus seuraa ja valvoo yhtiölle asetettujen tavoitteiden sekä hyvän liiketoiminnan toteutumista. Sisäistä valvontaa toteutetaan laajuudessa, joka mahdollistaa oikeellisen tilinpäätöksen laatimisen sekä lain- ja sopimusten mukaisen liiketoiminnan toteuttamisen. Yhtiökokous päättää vastuuvapaudesta varsinaisessa vuosittaisessa yhtiökokouksessa hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

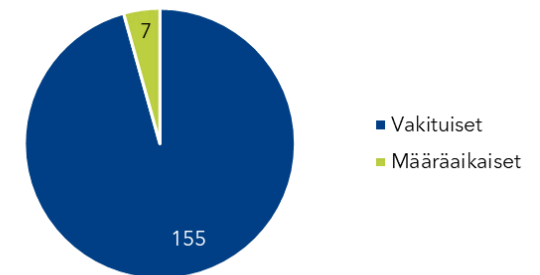
Henkilöstö toimipaikoittain

Henkilöstön sukupuolijakauma

Vakituiset ja määräaikaiset työsuhteet

Olennaisten aiheiden määrittely

Olennaiset aiheet

Jatkuvalla kehittämisellä lisäarvoa kirja-alalle

- Rehellinen ja avoin liiketoiminta
- Lisäarvon tuottaminen koko kirja-alalle
- Asiakkaiden tietoturvasta huolehtiminen

Kohti vihreämpää arvoketjua

- Keskitetyn ja älykkään logistiikan edistäminen
- Toimenpiteet ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi
- Arjen teot osana ympäristövaikutusten aktiivista vähentämistä

Ammattitaitoinen henkilöstö voimavarana

- Henkilöstön hyvinvointi, turvallisuus ja ammattitaito

Toimintamme vastuullisuuden kannalta olennaiset aiheet on määritelty vuonna 2022. Olennaiset aiheet määritellään, jotta voimme tarjota tasapainoisen ja kattavan tilannekuvan vastuullisuudestamme tällä hetkellä. Olennaiset aiheet ovat vaikutuksia, joiden suuruusluokka on vastuullisuutemme näkökulmasta merkittävien. Siksi olennaisiin aiheisiin keskittyminen myös vastuullisuustoimenpiteiden näkökulmasta on merkittävää. Olennaiset aiheet tunnistettiin seuraavan prosessin vaiheiden avulla:

- 1) Kaikkien Kirjavälityksen toiminnan vaikutusten tunnistaminen.
- 2) Vaikutusten ryhmittely aiheiksi.
- 3) Aiheiden priorisointi ja ryhmittely kolmeen tärkeysluokkaan vaikutuksen suuruuden ja sidosryhmien kiinnostuksen mukaan.
- 4) Olennaisten aiheiden vahvistaminen johtoryhmässä.

Prosessi auttoi siivilöimään laajasta kokonaisuudesta meidän aiheuttamiemme vaikutusten näkökulmasta kaikista merkityksellisimmät asiat, ja siten ohjaamaan huomiota suurimman vaikutusluokan aiheisiin. Lisäksi olennaisten aiheiden määrittelyprosessi varmisti, ettei raportin rajauksen ulkopuolelle jää arvojemme tai eettisten periaatteidemme näkökulmasta tärkeitä aiheita.

Sidosryhmien näkökulmaa olennaisiin aiheisiin tarkasteltiin sisäisesti. Asiakas- ja toimittajarajapinnassa toimivien henkilöiden kanssa keskusteltiin vastuullisuuden eri näkökulmista. Näin pyrittiin pääsemään välillisesti käsiksi sidosryhmiemme arvostamiin asioihin toimintamme vastuullisuudessa. Lisäksi tarkasteltiin asiakastytyväisyys- ja henkilöstökyselyitä, ja poimittiin niistä esiin nousseita vastuullisuuden teemoja. Sidosryhmän näkökulma huomioitiin aiheiden priorisoinnissa.

Olenaiset aiheet voidaan rinnastaa YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin, joista viisi tavoitetta on nostettu osaksi tätä vastuullisuusraporttia. Kyseiset tavoitteet liittyvät eniten meidän toimintaamme ja tunnistamiimme olennaisiin aiheisiin. Olennaisiin aiheisiin vaikuttamalla voimme siis myös omalta osaltamme edistää näiden kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista.

Seuraavat tavoitteet on nostettu osaksi tätä raporttia:

Hyvä koulutus liittyy rooliimme kirja-alan arvoketjussa. Toimimalla vastuullisena osana arvoketjua voimme edesauttaa suomalaisen lukutaidon, oppimisen ja sivistymisen edistämistä. Lisäksi ammattitaito on osa arvojamme, mikä näkyy henkilöstön ammattitaidon tukemisena ja kehittämisenä koulutuksen, perehdytyksen, työnkierron ja urakehityksen tuen kautta.

Sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus on tärkeä osa henkilöstövastuutamme, ja haluamme ylläpitää ja edistää tasa-arvoa työyhteisössä parhaalla mahdollisella tavalla.

Olemme mukana rakentamassa **kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja** kehittämällä kirja-alaa aktiivisesti, ja vastaamalla asiakkaiden tarpeisiin keskitetystä, kustannustehokkaasta ja älykkästä logistiikasta. Muutamme toimintatapojamme resurssitehokkaammiksi ja ympäristöystävällisemmiksi.

Asetamme tavoitteet toiminnan kehittämiseksi niin, että voimme esimerkiksi päästövähennyksillä saavuttaa **ilmastotekoja**.

Koko arvoketjun kattava **yhteistyö ja kumppanuus** toimii edellytyksenä logistiikka- ja kirja-alan vastuullisuustyölle. Emme halua tarkastella työtämme vain omasta näkökulmastamme, vaan työskennellä yhteisen parhaan optimoimiseksi.

Taloudellinen vastuu

Jatkuvalla kehittämisellä lisäarvoa kirja-alalle

Taloudellinen vastuullisuus Kirjavälityksessä rakentuu avoimen ja rehellisen liiketoiminnan pohjalle. Haluamme luoda lisäarvoa koko kirja-alalle olemalla luotettava kumppani ja kehittämällä toimintaamme aktiivisesti ja pitkäjänteisesti.

Rehellinen ja avoin liiketoiminta

Arvoistammekin löytyvä avoimuuden periaate näyttyy poikkileikkaavasti toiminnassamme. Taloudellisesta näkökulmasta meille on tärkeää olla kumppaneillemme läpinäkyvä ja kustannustehokas kumppani. Kaikki edellä mainittu perustuu luottamukselle, joka on rakentunut vuosien saatossa pitkien asiakas-

ja toimittajasuhteiden myötä. Toisaalta viime vuosina olemme solmineet useita merkittäviä uusia asiakkuuksia, joiden avulla edistämme pitkäjänteistä kasvua. Kohtelemme kaikkia kumppaneitamme yhdenvertaisesti, ja sopimusten kautta olemme sitouttaneet itsemme laatuperusteisiimme. Taloudellisesta suorituskyvystämme ja toimintamme laadusta

kertoo myös Kauppalehden Kestomenestyjä 2017-2023 -sertifikaatti.

Läpinäkyvä toiminta mahdollistaa kaksisuuntaisen vuorovaikutuksen kumppaneiden kanssa. Toimiva vuorovaikutus edistää kirja-alan arvoketjun kehittämistä, ja siten tuottaa taloudellisia hyötyjä sekä kumppaneillemme että meille. Haluamme myös

Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen

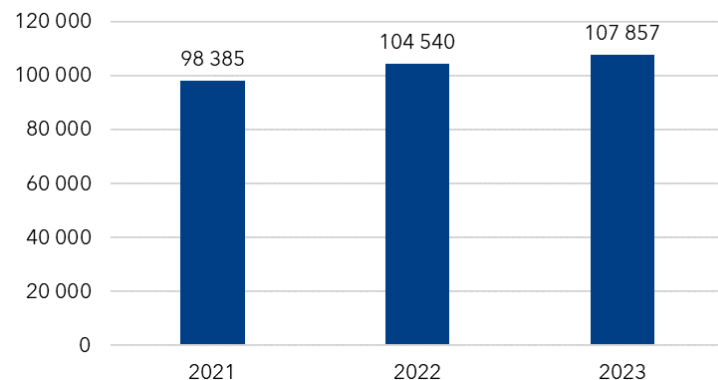
		2023	2022	2021
Tuotettu taloudellinen lisäarvo t €	Tilikauden liikevaihto, rahoitustuotot ja liiketoiminnan muut tuotot	107 948	104 606	98 420
Jaettu taloudellinen lisäarvo t €	Henkilöstö	8 352	7 747	7 415
	Palkat ja palkkiot	6 811	6 346	6 063
	Eläkekulut	1 288	1 181	1 127
	Muut henkilöstösivukulut	253	220	225
	Tuotteiden ja palveluiden toimittajat	92 469	89 984	84 236
	Aineet ja tarvikkeet (sisältää varaston muutoksen)	89 039	86 255	79 987
	Ulkopuoliset palvelut	3 430	3 729	4 249
	Liiketoiminnan muut kulut	4 087	3 518	3 054
	Vuokrat	1 946	1 743	1 473
	Kiinteistö- ja kalustokulut	687	498	446
	IT-kulut	703	530	501
	Muut liiketoiminnan kulut	751	747*	634
	Omistajat	2 554	2 554	2 554
	Julkinen sektori (verottaja)	459	537	633
	Rahoitussektori	4	9	9
Toiminnan kehittämiseen jäänyt taloudellinen arvo t €		23	257	519

*sisältää 35 t € lahjoituksen Suomen Punaiselle Ristille

edistää koko arvoketjun vastuullisuutta kehittämällä toimintaamme yhä energiatehokkaampaan ja vähäpäästöisempään suuntaan.

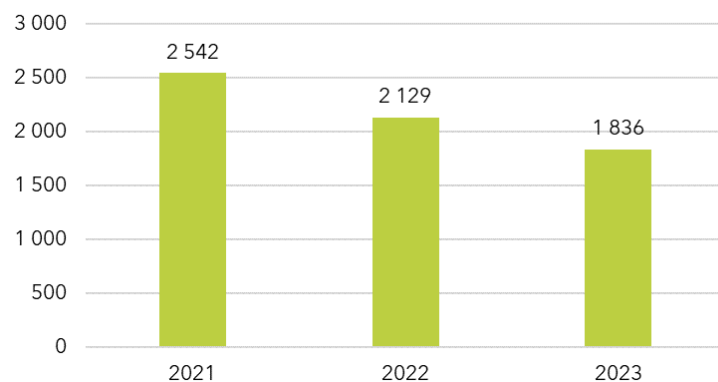
458,5 t euroa. Emme hakeneet tai saaneet tukia tai avustuksia vuonna 2023.

Liikevaihto t €

Taloudellinen menestymisemme takaa jatkuvuuden työntekijöiden ja kumppanuuksien näkökulmasta. Haluamme olla luotettava logistiikka-alan toimija, mitä edistää osaltaan pitkän tähtäimen suunnittelu ja kasvu. Olemme Hyvinkäällä merkittävä työllistäjä, mikä edesauttaa paikallista kasvu. Panostuksemme [henkilöstön kouluttamiseen](#) myös lisää paikallista logistiikkaosaamista. Toiminnallamme edesautamme myös välillisesti useiden henkilöiden työllistämistä esimerkiksi toimitusyritysten ja tavarantoimittajien kautta.

Tilikauden voitto t €

Noudatamme toimintaamme koskevaa lainsäädäntöä, emmekä hyväksy korruptiota tai muita hyvän liiketoimintatavan vastaisia käytäntöjä. Eettinen liiketoiminta on tärkeä osa toimintatapaamme. Tarkastelemme aina tarpeen tullen toimintatapojamme voidaksemme varmistaa vastuulliset käytännöt kaikilla toimintamme osa-alueilla.

Pidämme huolta siitä, että noudatamme verolainsäädäntöä. Maksamme veromme Suomeen, emmekä tee verosuunnittelua, joka tähtäisi maksettavien verojen määrän keinotekoiseen pienentämiseen. Meillä ei myöskään ole tilejä ulkomailla. Johtoryhmä käy tasaisin väliajoin verolainsäädännön uudistukset läpi, jotta voimme varmistua siitä, että noudatamme kaikkia meitä koskevia verotuksellisia säädöksiä. Vuonna 2023 maksoimme välittömiä veroja

Lisäarvoa koko kirja-alalle

Haluamme rakentaa yhdessä kumppaneidemme kanssa ratkaisuja, joka tuottavat lisäarvoa molemmille osapuolille. Omalla toiminnallamme vaikutamme välillisesti myös kumppaneidemme toimintaan, ja siten edistämme koko arvoketjun kehittymistä vastuullisempaan suuntaan.

Ilmastonmuutos tulee vaikuttamaan toimintaamme vahvasti kuljetusten päästöihin liittyvien rajoitusten sekä yleisen kustannustason nousun kautta. Tiedostamalla ympäristövaikutuksemme voimme ennakoita toimintaympäristön muutosta, ja siten tehdä myös vastuullisuustoimenpiteitä ennakoivasti. Toisaalta vaatimukset vastuullisuudesta ovat myös mahdollisuus. Jatkamalla aloittamaamme vastuullisuustyötä voimme myös vastata markkinoiden muuttuviin vaatimuksiin vastuullisemmasta toiminnasta. Tässä tukena on toimintamme kannalta olennaisten aiheiden vaikutuksiin keskittyminen.

Arvojemme mukaisesti haluamme aktiivisesti kehittää toimintaamme sekä logistiikka- ja kirja-alaa. Vahva prosessiosaaminen ja investointikyky mahdollistavat panostusten tekemisen toiminnan uudistamiseen ja kehittämiseen. Hyödynnämme toiminnassamme automaatiota, jonka avulla teemme palvelustamme yhä toimintavarmempaa sekä kustannustehokkaampaa. Tämä parantaa myös asiakkaidemme kilpailukykyä. Toiminnan kehittämisen osana hyödynnetään myös data-analytiikkaa ja koneoppimista. Panostamalla informaation ja logistiikan yhdistämi-

seen, ja investoimalla älykkään logistiikan arvoketjun luomiseen varmistamme, että pystymme vastaamaan kumppaneidemme tarpeisiin myös tulevaisuudessa. Vuonna 2023 panostimme erityisesti tietojärjestelmä uudistuksiin ja niihin liittyviin toimintatapamuutoksiin. Tuotannon automaatiota lisättiin uudella muovituskoneella, joka tukee esimerkiksi työhyvinvointia vähentämällä manuaalista työtä. Lisää keskitetystä ja älykkästä logistiikasta voit lukea osiosta [Keskitettyä ja älykästä logistiikkaa](#).

Vastuu asiakkaille

Tieto on tärkeä osa toimintaamme. Käsittelemme suurta määrää kumppaneidemme toiminnalle olennaista tietoa. Siksi pidämme myös huolta, että tietojen käsittely on huolellista, eikä vaaranna kumppaneidemme toimintaa. Haluamme toimia luotettavana kumppanina ja harjoittaa hyviä liiketoiminnan käytäntöjä, mikä edellyttää myös huolellista ja tietoturvallista asiakas- ja tuotetietojen käsittelyä. Henkilötietojen käsittelyn perustana toimivat [tietosuojaperiaatteemme](#). Toisaalta huolehdimme myös siitä, että kaikki hallussamme oleva tieto on oikeaa, muuttumatonta ja saatavilla. Noudatamme tietoturva- ja tietosuojavelvoitteisiin liittyvää lainsäädäntöä. Pyrimme mahdollisimman reaaliaikaiseen ja läpinäkyvään tiedon jakamiseen asiakkaillemme pitäen aina luottamuksellisuuden tärkeimpänä asiana mielessä.

Asiakastytyväisyyskysely toteutetaan vuosittain, ja meille on tärkeää jalkauttaa siitä saatua palautetta omaan toimintaamme. Asiakastytyväisyys on pysynyt hyvällä tasolla, ja kuluneina vuosina trendi on ollut myös nouseva.

Viestimme asiakkaillemme avoimesti ja aktiivisesti. Etäyhteydet ovat myös osaltaan edistäneet aktiivista ja tiivistä yhteydenpitoa asiakkaiden kanssa. Olemme myös järjestäneet asiakkaillemme esimerkiksi webinaareja kirja-alaan ja meidän toimintaamme liittyvistä aiheista. Webinaarien sisältö on käsittänyt sekä koulutusaiheita että muita kirja-alan teemoja, kuten tuotetietoihin liittyvää sisältöä.

Asiakastytyväisyys

Vuonna 2023 kaikkien asiakasryhmien antamien palautteiden keskiarvot olivat tasaisesti viime vuosien tapaan 4,0-4,4 tasolla asteikolla 1-5. Asiakastytyväisyyskyselyissämme lukumääräisesti suurin asiakasryhmämme, Koulut ja oppilaitokset, olivat erittäin tyytyväisiä palveluihimme.

Toimintaamme on keuhuttu mm. näin:

"Tilaaminen on helppoa, valikoima on kattava, toimitukset joutuisat. Asiakaspalvelu osaa aina auttaa ongelmatilanteissa."

"Laaja kirja- ja e-valikoima. Käyttäjystävällinen tilausohjelma."

Whistleblowing-yhteydenottokanava

Vuonna 2023 otimme käyttöön whistleblowing-[yhteydenottokanavan](#). Yhteydenottokanavassa voi ilmoittaa luottamuksellisesti havaitusta tai epäillyistä väärinkäytöksestä tai muusta asiattomasta toiminnasta. Ensisijaisesti toivomme palautetta suoraan. Henkilöstö voi ilmoittaa huolista esimerkiksi esihenkilölle tai työsuojeluvaltuutetulle.

Ympäristövastuu

Kohti vihreämpää arvoketjua

Kirjavälityksen ympäristöllinen vastuullisuus perustuu vahvasti tehostetun ja keskitetyn logistiikan luomiin ympäristöhyötyihin. Vuoden 2023 keväällä saavutimme tavoitteemme tehdä toiminnastamme hiilineutraalia omien päästöjemme sekä ostoenergian osalta (scope 1 ja 2).

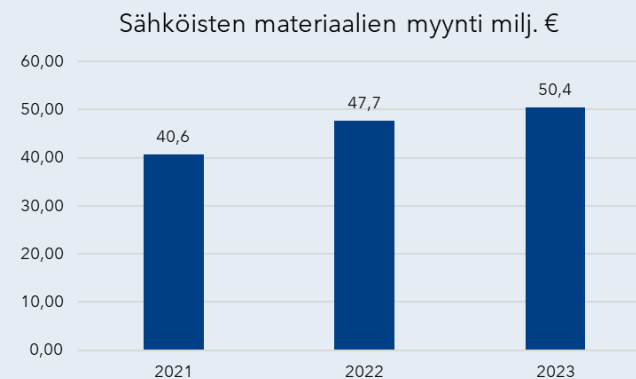
Keskitettyä ja älykästä logistiikkaa

Ympäristövastuullisuutemme ytimessä on keskitetty, älykäs logistiikka, ja sen tuomat tehokkuusedut. Ympäristövastuuseen liittyvät toimenpiteemme keskittyvätkin monin paikoin tehostamiseen ja logistiikan keskittämisen edistämiseen. Logistiikassa tehokkuus tarkoittaa usein myös ympäristöystävällisyyttä. Kun esimerkiksi monen eri asiakkaan kuljetukset hoidetaan keskitetysti, täytyy kuljetuksia toteuttaa vähemmän kuin tilanteessa, jossa jokaisella toimijalla olisi oma varasto. Tällöin myös päästöjä syntyy vähemmän.

Ympäristöohjelmamme mukaisesti tähtäämme siihen, että olisimme yhä ympäristötehokkaampi ja vastuullisempi osa kirja-alan arvoketjua. Vastuullisuusraportissa raportoivat toimintamme kannalta olennaiset aiheet sekä ympäristöohjelman tavoitteet ja toimenpiteet kulkevat käsi kädessä. Vastuullisuusraportointi toimii seurannan työkaluna ympäristöohjelman toteutuksessa.

Kirja-alan logistiikka on keskittynyt viime vuosina yhä vahvemmin Hyvinkään toimipisteeseemme useiden uusien asiakkuuksien myötä. Tämä tehostaa esimerkiksi kuljetuksia, ja vähentää siten päästöjä, kuten aiemmin mainittiin. Hyvinkäällä toteutettu varastolaajennus, panostukset automaatioon ja prosessien tehostaminen edistävät logistiikan keskittämistä entisestään, kun kapasiteettimme kasvaa.

Keskitetyn logistiikan lisäksi olemme vahvasti mukana kirja-alan digitalisaatiossa. Kehitämme jatkuvasti sähköisiä palvelujamme tarjotaksemme ympäristöystävällisempiä ratkaisuja asiakkaillemme. Yleinen markkinan muutos sekä yhteistyö kumppaneidemme kanssa on toiminut ajurina sähköisten aineistojen jakelun ja sähköisten asiointipalveluiden uudistamiselle. Tämä selittää myös sähköisten materiaalin myynnin voimakasta kasvua viime vuosina.

Paperiton keräily

Paperittoman keräilyn projekti aloitettiin vuonna 2022 ja saatiin valmiiksi 2023. Projektin tavoitteena oli tehdä keräilystä kokonaan paperitonta. Paperisista keruulis-toista onkin päästy nyt pitkälti eroon.

Paperin käytön vähentämisen lisäksi projekti vaikutti positiivisesti keräilijöiden työhön monipuolistamalla työn tekemisen tapaa. Nyt keräilijä voi kuitata kerätyt tuotteet puhuen tai kirjoittamalla. Lisäksi käyttöliittymään on sisällytetty tuotekuvat, jotka helpottavat kerääjien työtä. Uusi järjestelmä tukee myös moniosaimisen kehittämistä, kun keräilyn ohjausta on voitu kehittää tietojärjestelmälähtöisemmäksi.

Palaute uudistuksesta on ollut erittäin positiivista, vaikka pientä hienosäätöä on vielä edessä. Erityisesti kehuja on saanut järjestelmän käyttöliittymä ja käytettävyys.

Katsaus päästöihimme

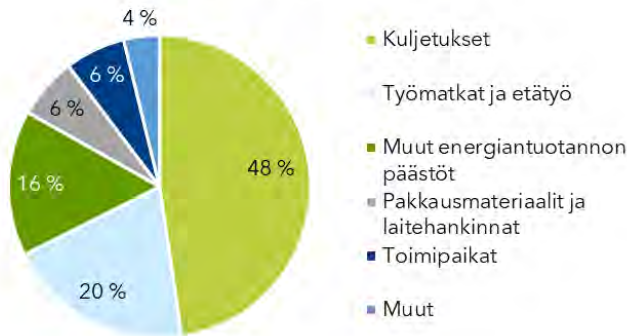
Päästölaskennan toiminnastamme vuodelta 2023 toteutti NGS Finland Oy. Laskennassa käytettyjen päästökertoimien lähteet on esitetty osiossa [Raportointiperiaatteet](#). Vuosittainen päästölaskenta toimii tärkeänä työkaluna päästöjen vähentämiseen tähtäävien toimiemme seurannassa. Päästöjen laskenta on tarkentunut vuosi vuodelta. Laskentatavan muutosten takia päästöjä koskevat luvut eri vuosilta eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään. Erityisesti kuljetusten päästöjen laskentatavassa on ollut joka vuosi merkittäviä muutoksia, mikä aiheuttaa laskennallisten päästöjen määrän vaihtelua.

Vuonna 2023 toimintamme kokonaispäästöt olivat 657,4 t CO₂e (hiilidioksidiekvivalenttonnia). Päästöjemme laskennallinen kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 85,6 t CO₂e. Tähän on synnä laskennan laajentaminen kattamaan useampia päästölähteitä. Laskennassa uusina huomioitua päästöjä, eli merkittävimminä työmatkat ja kaukolämmön elinkaari- ja elinkaaripäästöt, nostivat päästöjäme 222,5 t CO₂e. Vertailukelpoiset päästöme kuitenkin vähenivät 183 t CO₂e edellisvuodesta. Lasku syntyi pääosin kuljetusten ja jätteenkäsittelyn päästöissä.

Saavutimme vuonna 2023 päästövähennystavoitteemme, ja teimme toiminnastamme hiilineutraalia omien toimintojemme ja ostoenergian (scope 1-2) osalta vuoden 2023 aikana. Pääsimme tavoitteeseen vaihtamalla käyttämämme kaukolämmön hiilineutraalisti tuotetuksi. Muutos tehtiin vuoden puolivälis-

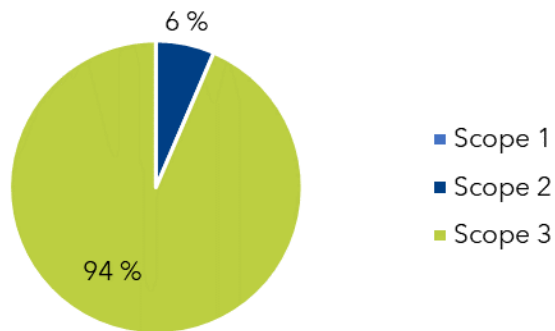
sä, mikä takia toimipaikkojen päästöjä kertyi alkuvuodelta vielä 42,3 t CO₂e. Vuonna 2022 olimme jo vaihtaneet Hyvinkäällä käytetyn sähkön hiilineutraaliksi tuulisähköksi, joten käyttämämme sähkö oli myös vuonna 2023 päästötöntä.

Päästöt t CO₂e

Muut-luokka sisältää liikematkustuksen, jätteenkäsittelyn ja makuloinnit.

Päästöt t CO₂e scope-jaottelulla

Omien toimintojemme (scope 1 ja 2) päästöintensiteetti

0,165 t CO₂e/myynti milj. €

(2022: 0,252 t CO₂e/myynti milj. €)

Koko toiminnan (scope 1-3) päästöintensiteetti

2,564 t CO₂e/myynti milj. €

(2022: 2,304 t CO₂e/myynti milj. €)

Kuljetusten osalta vuoden 2022 laskentaa on päivitetty vastaamaan vuoden 2023 laskennan laajuutta, jotta vertailukelpoisuutta voidaan parantaa. Laskennassa on siis mukana nyt suurempi osa kuljetuksia kuin aiemmin. Kuljetusten päästöjen laskentatavat ovat myös muuttuneet eri vuosina. Vuonna 2023 saimme kuljetusten päästöistä tietoja osalta käyttämistämme kuljetusyryksistä. Saamamme tiedot kattoivat 86 % tehdyistä kuljetuksista. Vuonna 2022 kuljetusten päästöt laskettiin tonnikielometreihin pohjautuen alan yleisillä päästökertoimilla. Vuonna 2021 kuljetusten päästöt laskettiin kustannusperusteisesti. Kuljetusten päästöjen muuttuneen laskentatavan takia kuljetusten päästöt eivät ole täysin vertailukelpoiset keskenään.

Vuonna 2023 suurin osa päästöistämme syntyi kuljetuksista kattaa 48 % kokonaispäästöistämme. Toiseksi suurin, 20 % kattava osa koostui työmatkojen ja etätöiden päästöistä. Muut energiantuotannon päästöt kattoivat 16 % päästöistämme, sisältäen energiantuotannon elinkaaripäästöt ja sähkön siirtohäviöt. Koska kuljetusten päästöt kattavat suurimman osan päästöistämme, on kuljetusten päästöihin vaikuttamisen mahdollisuuksien tarkastelu tärkeää. Tarkastelemmekin aktiivisesti vaihtoehtoja kuljetusten päästöjen vähentämiseen. Kuljetusten päästöt ovat kuitenkin scope 3 -päästöjä eli kumppaneidemme toiminnoissa syntyviä päästöjä, ja päästöihin vaikuttamismahdollisuudet ovat siksi rajalliset.

Päästöjen scope-luokittelu kertoo, kuinka paljon yritys voi vaikuttaa päästöjen syntymiseen. Scope 1 kattaa päästöt, joihin yritys voi toiminnallaan suoraan vaikuttaa. Toiminnassamme ei synny scope 1 -päästöjä. Scope 2 -päästöt muodostuvat osatoenergiasta, eli meidän tapauksessamme toimipaikkojen ja sähköauton päästöistä. Loput epäsuorat päästöt lasketaan scope 3 -laajuuteen. Koska Kirjavälitys on osa logistiikan arvoketjua, syntyy suurin

osa toimintamme päästöistä scope 3 -laajuudessa. Scope 3 -päästöjä ovat esimerkiksi kuljetuksista, työmatkoista, pakkausmateriaaleista, jätteistä ja makuoloinneista syntyvät päästöt.

Päästöt lähteiden mukaan t CO₂e

	Päästölähde	2023	2022	2021
Scope 1	Työajo	Ei päästöjä	Ei päästöjä	1,1
Scope 2	Toimipaikat (sijaintiperusteinen)	256,3	285,9	289,3
	Toimipaikat (hankintaperusteinen)	42,3	62,6	Ei tarkastelussa
Scope 3	Pakkausmateriaalit	38,4	39,2	125,8
	Laitehankinnat	4,7	5,4	Ei tarkastelussa
	Jätteenkäsittely	20,0	33,4	88,3
	Makuloinnit	0,3	0,9	1,9
	Kuljetukset	313,4 ¹	415,0 ²	315,8
	Muut energiantuotannon päästöt	102,5	14,1 ³	Ei tarkastelussa
	Liikematkustus	4,8	0,6	Laskettu työajon päästöihin
	Työmatkat ja etätö	131,0	0,5 ⁴	Ei tarkastelussa
	Yhteensä (sijaintiperusteinen)	871,4	795,0	822,2
	Yhteensä (hankintaperusteinen)	657,4	571,7	822,2

¹ Laskentatapa muuttunut. Luku ei ole suoraan vertailtavissa edellisvuoden lukuun.

² Luku päivitetty vastaamaan vuoden 2023 laskennan laajuutta. Edellisessä vastuullisuusraportissa kuljetusten päästöjen on ilmoitettu olevan 130,8 t CO₂e. Laskentatapa muuttunut. Luku ei ole suoraan vertailtavissa edellisvuoden lukuun.

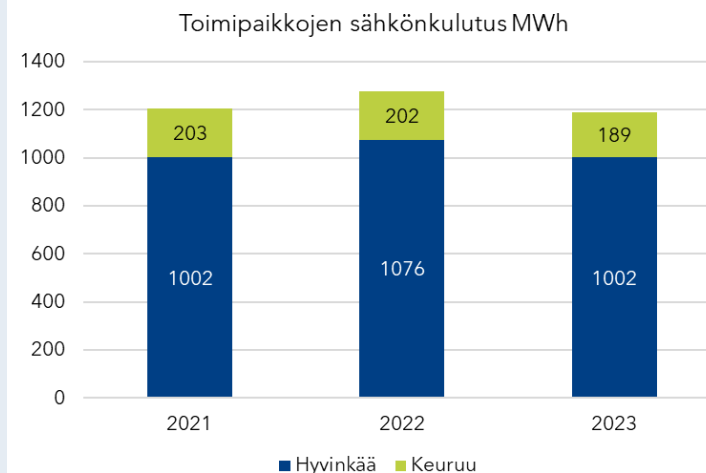
³ Sisältää vain sähköntuotannon elinkaarituotannon päästöt.

⁴ Sisältää vain etätöiden päästöt.

Toimipaikkojemme energiankulutus

Kaikki toimipaikoissa käyttämämme energia on nykyään hiilineutraalia. Toimipaikkojemme energiankulutus vuonna 2023 oli 2509 MWh (2022: 2496 MWh, 2021: 2310 MWh). Vaikka käyttämämme energia on hiilineutraalia, syntyy energiantuotannosta elinkaari-päästöjä. Nämä päästöt on otettu huomioon päästö-laskennassa scope 3 -päästöissä. Keuruun toimipisteessä lämmitys sisältyy varaston vuokraan, joten lämmitysenergian kulutus on arvoitu olettamalla toiminta ja tilat samankaltaisiksi kuin Hyvinkäällä. Toimipaikkojen päästöt olivat tarkastelujaksolla hankintaperusteisesti laskettuna 42,3 t CO₂e. Toimipaikkojen päästöt vuodelta 2023 koostuvat Hyvinkään kaukolämmöstä syntyneitä päästöjä ennen hiilineutraaliin kaukolämpöön siirtymistä vuoden 2023 puolivälissä. Vuonna 2023 meille tuli myös yksi sähköauto työsuhteeseen. Autoa on ladattu ainoastaan hiilineutraa-

leista lähteistä peräisin olevalla sähköllä, joten autosta ei synny käytönaikaisia päästöjä.

Energiankulutus

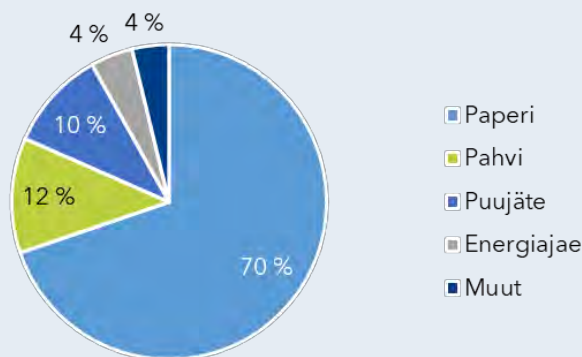
		2023		2022		2021	
		MWh	GJ	MWh	GJ	MWh	GJ
Hyvinkää	Sähkö	1002	3607,2	1076	3873,6	1002	3607,2
	Lämmitysenergia	1109	3992,4	1026	3693,6	919	3308,4
Keuruu	Sähkö	189	680,4	202	727,2	203	730,8
	Lämmitysenergia	209	752,4	192	691,2	186	669,6
Auto	Sähkö	8	28,8	Auto hankittu vuonna 2023			
Energiankulutus yhteensä		2517	9061,2	2496	8985,6	2310	8316

Jätteet ja niiden käsittely

Jätteiden ja makulointien yhteismassa vuonna 2023 oli 842,5 t (2022: 710,3 t, 2021: 658,2 t). Hyvinkään osuus jätteistä oli 763,3 t ja Keuruun 79,2 t. Suurin kasvu yksittäisessä jakeessa oli paperijätteen määrässä, joka koostuu pitkälti makuloituvasti kirjoista. Jätteisiin liittyvä data on saatu suoraan jätteiden käsittelyn toteuttavilta yrityksiltä. Tuotantomäärien kasvaessa myös jätemäärä kasvaa, minkä vuoksi panostamme erityisesti huolelliseen jätteen lajitteluun materiaalin uudelleenhyödyntämisen tukemiseksi.

Paperijäte kattaa suurimman osan toiminnassamme syntyvästä jätteestä. Vuonna 2023 meidän tilaamiemme makulointeja tehtiin 3124 kappaletta

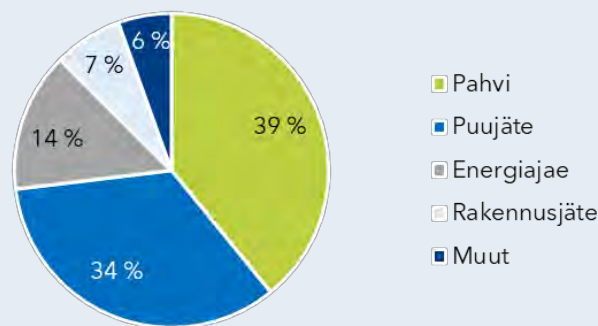
Hyvinkään suurimmat jäteluokat t

Yhteensä 763,3 t. Muut-luokka sisältää rakennusjätteen, metallin, muovin, biojätteen ja elektroniikkajätteen.

(2022: 2154). Kustantajien tilaamia makulointeja tehtiin 1 532 334 kappaletta (2022: 1 140 921). Hyvinkään toimipisteen paperijäte koostuu hyvin pitkälti makuloiduista kirjoista, ja oli massaltaan vuonna 2023 noin 532 t. Makulointiprosessissa on tapahtunut vuonna 2023 muutoksia. Nykyään kaikki pehmeäkantiset teokset hyödynnetään materiaalina eli kierrätetään, ja kaikki kovakantiset teokset hyödynnetään energiana. Aikaisemmin myös kovakantisia teoksia on hyödynnetty materiaalina, mutta jätteiden käsittelyn toteuttavan yrityksen taloudellisista syistä toteuttamien prosessimuutosten vuoksi kaikki kovakantiset teokset hyödynnetään nykyään energiana. Vuonna 2023 pehmeäkantisten teosten massa kattoi 29 % kaikista makuloitavista kirjoista, ja 31 % omista

Hyvinkään jätteet ilman makulointeja t

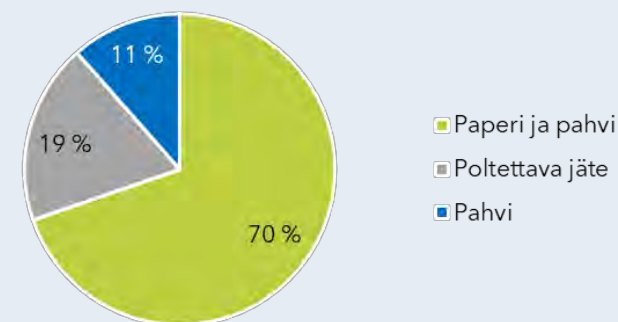

Yhteensä 230,8 t. Muut-luokka sisältää muovin, biojätteen, metallin, paperin ja elektroniikkajätteen.

makuloitavista kirjoistamme. Makuloitavien kirjojen osuudet kierrätettäväksi ja hyödynnettäväksi päätyvästä jätteestä vastaavat siis pehmeäkantisten teosten ja kovakantisten teosten osuuksia makuloitavista kirjoista.

Merkittävä osa toiminnassamme syntyvästä jätteestä koostuu pakkausmateriaaleista kuten pahvista ja puulavoista. Tästä syystä tuotantovolyyymien kasvaessa myös jätteen määrä kasvaa. Pakkausmateriaalijätettä syntyy sekä omissa toiminnoissamme että kumppaniemme toiminnoissa.

Keuruun jätteet t

Yhteensä 79,2 t.

Kuten mainittua, pyrimme minimoimaan jätteidemme aiheuttamat ympäristövaikutukset lajittelemalla ja kierrättämällä kaiken tuotannon jätteen. Käytämme uudelleen esimerkiksi tavaratoimitusten mukana tulevat puulavat, jotka hävitetään aina vasta niiden rikkouduttua. Pakkausmateriaalien toimituksissa käytettävät puulavat myös palautetaan aina toimituksen jälkeen toimittajalle, mikäli ne ovat ehjiä ja muuten hyväkuntoisia. Lisäksi kaikki pakkausmateriaali, kuten pakettien täytemateriaali, käytetään aina mahdollisuuksien mukaan uudelleen. Syksyllä 2022 hankimme perforaattorin, jolla voimme tehdä itse pahvinkeräykseen päätyvistä pahvilaatikoista pakettien täytemateriaalia. Täten tuotantomme on nykyään lähes täysin muovitonta.

Jätteiden määrä, kierrätettävyys ja hyödynnettävyys

t	2023	2022	2021
Pahvi	93,33	96,36	116,15
Muovi	2,98	7,92	6,74
Metalli	6,46	2,99	11,72
Paperi	207,08	333,83	243,40
Kierrätettävää	310,45	441,10	378,01
Energiajäte/poltettava jäte	528,77	264,52	275,46
Elektroniikka	0	0	0,09
Biojäte	3,25	4,68	4,68
Hyödynnettävää	532,02	269,20	280,22
Yhteensä	842,47	710,29	658,23

Tehokasta pakkausmateriaalien käyttöä

Olemme kiinnittäneet viime vuosina huomiota pakkausmateriaalien käytön vähentämiseen. Pakkausmateriaalien määrät on raportoitu ostetun pakkausmateriaalin mukaan. Tuotantovolyymien kasvaessa myös pakkausmateriaalien määrä kasvaa. Vuonna 2023 pakkausmateriaalia ostettiin hieman enemmän kuin edellisvuonna. Suhteutettaessa pakkausmateriaalmäärä myytyihin euroihin nähdään, että tarvittavan pakkausmateriaalin määrä on onnistuttu pitämään alhaisena

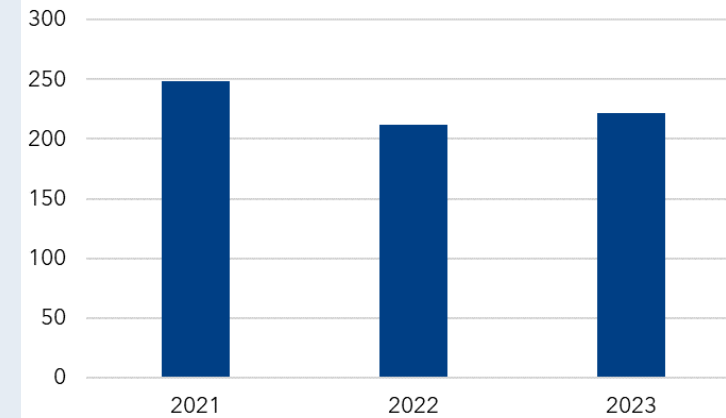
Suurin osa käyttämästämme pakkausmateriaalista on uusiutuvaa, sillä pahvi kattaa suurimman osan käytetyistä pakkausmateriaaleista. Kierrätyskuidun massan osuus kaiken käyttämämme pahvisen pakkausmateriaalin massasta oli 57 % vuonna 2023 (2022: 44 %, 2021: 52 %). Kaikesta käytetystä pakkausmateriaalista kierrätetyn materiaalin osuus oli vuonna 2023 täten 55 % (2022: 42 %, 2021: 48 %). Kierrätetyn materiaalin osuus pakkausmateriaaleissamme on siis kasvanut edellisvuodesta.

Pieni osa käyttämästämme materiaalista, kuten kiristekalvo ja teippi, ovat peräisin uusiutumattomista lähteistä. Koska uusiutumattomista lähteistä olevat materiaalit kattavat niin pienen osan käyttämistämme pakkausmateriaaleista, ei niiden käytöstä ole olemassa tarkkaa kirjanpitoa. Voidaan kuitenkin arvioida, että kiristekalvoa käytetään vuodessa noin

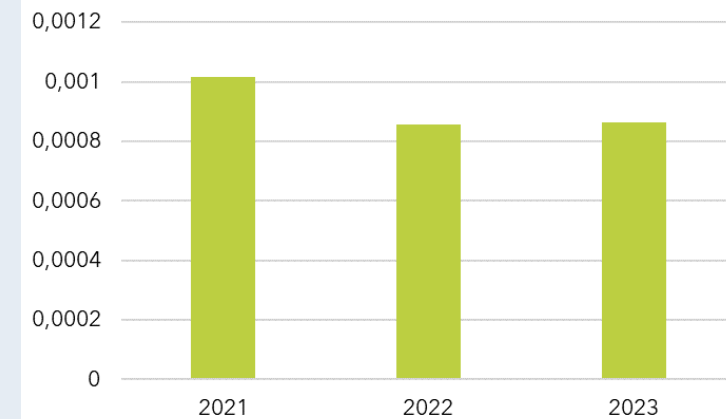
6000 kg, ja teippiä ja muita materiaaleja noin 4000 kg. Arviot perustuvat käytettyihin lavamääriin. Uusiutumattomat materiaalit kattoivat arvion mukaan vuonna 2023 noin 4 % kaikista käytetyistä pakkausmateriaaleista.

Ainoa tuotannossa käyttämämme materiaali, joka ei ole pakkausmateriaalia, on kirjojen muovituksessa käytetty muovi. Vuonna 2023 kirjamuovia käytettiin noin 4600 kg (2022: 5000 kg). Käytämme muovituksessa tällä hetkellä pääasiassa biopohjaista muovia, ja se kattaa yli 80 % muovitettavista kirjoista. Biomuovin kalvo on uusiutuvista raaka-aineista valmistettua. Sen valmistuksessa käytettävän sokeriruokopohjaisen etanolin valmistusprosessin hiilijalanjälki on negatiivinen, eli prosessi sitoo ilmasta enemmän hiilidioksidia, kuin tuottaa päästöjä.

Pakkausmateriaali t

Pakkausmateriaali myytyä euroa kohden kg/€

Pahvin kierrätyskäyttöä perforaattorilla

Hankimme vuonna 2022 perforaattorin, jolla voimme uudelleenkäyttää tuotantoon kertyvää pahvia lähetyksen täytemateriaalina. Kone rei'ittää ja pehmentää pahvin täytemateriaaliksi lähetyksiin. Nykyään emme ostakaan enää lainkaan muovista täytemateriaalia.

Arjen teoilla kohti hiilikädenjälkeä

Olemme toteuttaneet viime vuosina useita toimenpiteitä negatiivisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Merkittävä päästövähennys on saatu aikaan vaihtamalla kaikki käyttämämme energia hiilineutraalisti tuotetuksi. Täten toimintamme on nykyään omien toimintojen ja ostoenergian osalta päästötöntä. Olemme myös panostaneet energiatehokkuuteen esimerkiksi vaihtamalla osan Hyvinkään varaston valaistuksesta liiketunnistinledeiksi sekä vähentämällä huomattavasti paperista asiointia ja turhaa tulostamista. Tavoitteenamme on, että pitkällä aikavälillä

voisimme toteuttaa enemmän positiivisia ympäristövaikutuksia lisääviä toimenpiteitä, ja muodostaa siten hiilikädenjäljen. Vastuullisuusraportoinnin aloittaminen, hiilijalanjälkilaskenta sekä ympäristöohjelman päivitys ovat kaikki toimenpiteitä, jotka ovat viime vuosien aikana parantaneet huomattavasti tietoisuuttamme toimintamme vaikutuksista, sekä mahdollistaneet tavoitteiden asettamisen vaikutusten minimoimiseksi.

Kuljetusyriyten tekemät päästövähennykset ja kompensatit vaikuttavat olennaisesti oman toimintamme päästöihin, minkä vuoksi vuoropuhelu

ympäristöasioista koko arvoketjussa on tärkeää. Käymmekin vuoropuhelua yhteistyökumppaneidemme kanssa ja seuraamme kuljetusalan käytäntöjen kehittymistä. Avoin keskustelu toiminnoissamme synnyvistä päästöistä ja niihin vaikuttamismahdollisuuksista on myös tärkeää tietoa asiakkaillemme.

Pyrimme lisäämään henkilöstömme ympäristötietoisuutta koulutuksilla ja kiinnittämällä aktiivisesti huomiota arjen toimintatapoihin. Keskittymällä ympäristötietoisuuteen työpaikalla tavoittelemme käytäntöjen siirtymistä myös työajan ulkopuolelle. Erityisesti jätteenlajittelussa on tapahtunut huomattavaa asenneilmapiirin muutosta kuluneina vuosina.

Vuonna 2023 laskimme ensimmäistä kertaa henkilöstömme työmatkojen päästöt. Työmatkojen päästöt olivat toiseksi suurin päästölähteenne kuljetusten jälkeen. Haluamme kannustaa henkilöstöämme kestävämpien liikkumistapojen suosimiseen. Tarjoammekin henkilöstöllemme työsuhdepyöräedun, jolla pyrimme edistämään kestäväää liikkumista sekä työmatkoilla että työn ulkopuolella.

Sosiaalinen vastuu

Ammattitaitoinen henkilöstö voimavaranamme

Henkilöstöstä huolehtiminen hyvinvoinnin, työturvallisuuden, ja tasa-arvon edistämisen näkökulmasta on lähtökohta henkilöstövastuullisuudellemme. Kouluttamisella tuemme yhdenvertaista etenemistä ja motivaation ylläpitämistä pitkillä työurilla.

Turvallinen työympäristö

Turvallisuuskäytäntöjemme perustana on ennaltaehkäisevä toiminta. Laadukkaalla turvallisuusperehdytyksellä ja -koulutuksella tavoitellaan nolaa tapaturmaa. Työsuojelutoimikunta edistää työturvallisuuden toteutumista, ja huolehtii siitä, että henkilöstöllä on tieto työsuojelua koskevista säännöksistä, määräyksistä ja ohjeista. Toimikunta koostuu neljästä henkilökunnan valitsemasta jäsenestä sekä työnantajan nimittämästä työsuojelupäälliköstä, ja kokoontuu neljä kertaa vuodessa.

Työturvallisuuteen liittyviä riskejä arvioidaan säännöllisin väliajoin työsuojelutoimikunnan toimesta. Riskienarvioinnilla kohdistetaan huomiota kaikista olennaisimpiin turvallisuuteen liittyviin asioihin, ja tarvittaessa järjestetään esimerkiksi aiheeseen liittyvää koulutusta. Näin tuetaan tapaturmien ennaltaehkäisyä. Työterveyden kanssa yhteistyössä toteutetaan tasaisin väliajoin työpaikkaselvitys ja toimintasuunni-

telma, jotka auttavat suuntaamaan huomiota työterveyden näkökulmasta olennaisiin asioihin.

Lähtökohtana henkilöstön turvallisuusosaamiselle on laadukas perehdytys heti työtehtävissä aloitettaessa. Viime vuosina olemme panostaneet perehdytyksen kehittämiseen ja prosessien vakiinnuttamiseen, ja työ aiheen parissa jatkuu. Työterveys, työturvallisuus ja tietoturva -koulutuksilla ylläpidetään henkilöstön turvallisuusosaamista. Koulutuksissa kerrataan turvallisuuskäytäntöjä liittyen tapaturmien ehkäisyyn, turvallisiin työskentelytapoihin, työ- ja toimintakyvyn ylläpitämiseen sekä tietoturvaan. Lisäksi koulutukset tarjoavat henkilöstölle mahdollisuuden turvallisuusasioiden pohtimiselle ja mahdollisten huolten esiintuomiselle. Vuosina 2021-2022 järjestettiin osissa koko henkilöstölle työterveys, työturvallisuus ja tietoturva -koulutus. Olemme myös panostaneet ensiapukoulutukseen, ja noin 15 % Hyvinkään henkilöstöstä on käynyt EA1-tason ensiapukoulutuksen. Keuruun toimipisteessä ensiapukoulutus on toteutettu hätäensiapulaajuudessa, ja koulutuksen käyneiden

osuus henkilöstöstä on noin 35 %. Keväällä 2022 käyttöön otettu Hyvinkään varaston laajennus edistää myös osaltaan työturvallisuuden toteutumista, kun tilaa on enemmän.

Kaikki tapaturmat ja läheltä piti -tilanteet raportoidaan ja kirjataan tilastoon. Työtaturmien tutkintaprosessi on vakioitu, ja sen suorittaa työsuojelutoimikunta. Jokaisella henkilöstön jäsenellä on velvollisuus ilmoittaa työtaturmasta tai läheltä piti -tilanteesta työsuojelupäällikölle.

Työtaturmien raportointitapa on muutettu tähän vastuullisuusraporttiin. Aikaisemmin työtaturmiin on sisällytetty sekä työssä että työmatkalla tapahtuneet tapaturmat. Nyt luvut on eritelty, ja tapaturmataajuudet on laskettu työssä tapahtuneilla tapaturmilla. Luvut on päivitetty myös edellisvuosien osalta. Muuttunut raportointitapa antaa tarkemman ja todenmukaisemman kuvan työtaturmien määrästä. Viime vuosina sekä työtaturmien että läheltä piti -tilanteiden määrä on pysynyt samankaltaisella tasolla.

Tapaturmat ja läheltä piti -tilanteet

	2023	2022	2021
Työtaturmat	3	4	3
Työmatkalla sattuneet tapaturmat	5	1	0
Läheltä piti	21	19	14

Tapaturmataajuus

	2023	2022	2021
TRIF* tapaturmaa/miljoona työtuntia	8,5	10,6	9,3
LTIF** poissaoloon johtanutta tapaturmaa/miljoona työtuntia	0	5,3	9,3
Tilastosovellus Tikku, Tapaturmavakuutuskeskus (25.3.2024, tukku- ja vähittäiskauppa)	Ei saatavilla	26,1	27,4

*Total Recordable Injury Frequency

**Lost Time Injury Frequency

Hyvinvoiva ja ammattitaitoinen henkilöstö

Henkilöstömme työhyvinvointia tuetaan hyvällä esihenkilötyöllä, laajalla yhteistyöllä työterveyden kanssa, työturvallisuuden kehittämisellä sekä muulla työ- ja toimintakyvyn ylläpitoa tukevalla toiminnalla. Hyvä esihenkilötyö toimii lähtökohta sairauspoissaoloihin vaikuttamiselle. Esihenkilötyön tukena toimii esimerkiksi varhaisen välittämisen malli, joka kulkee Kirjavälityksessä nimellä Tarraa-malli.

Työterveyshuollolla pyritään ennaltaehkäisemään työhön liittyviä sairauksia, ja ylläpitämään sekä edistämään työ- ja toimintakykyä. Vuoden 2023 alussa uudistimme työterveyshuollon sopimuksen sisältöä. Työterveyshuoltoon lisättiin lääkäriresurssia ja lyhytpsykoterapia otettiin käyttöön pysyväksi palveluksi aiemman pilotin jälkeen. Lisäksi käytössä on nyt kaksitasoinen fysioterapia, eli henkilöstö pääsee suoravastaanoton kautta työfysioterapeutille ja tarvittaessa hoitoa jatketaan lääkärin läheteellä.

Vuonna 2023 työterveyden tila parani huomattavasti edellisvuodesta. Suhteellisten sairauspoissaolojen määrä pieneni edellisvuodesta, ollen 4,6 % (2022: 5,3 %, 2021: 4,2 %). Terveysprosentti nousi 34 prosenttiyksikköä. Terveysprosentti on laskettu seuraavalla kaavalla: henkilöstö, jolla ei ole ollut sairauspoissaoloja tarkastelujaksolla / koko henkilöstö. Lisäksi pitkien (30-59 vrk) ja keskipitkien (10-29 vrk) sairauspoissaolojen määrät pienenivät merkittävästi.

Pitkien sairauspoissaolojen määrä pieneni noin 15 % ja keskipitkien sairauspoissaolojen 43 %.

Lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi laajennettu työterveyshuolto on käytössä 6 kk työsuhteen alkamisesta sekä vakituisissa että määräaikaisissa työsuhteissa. Viime vuosina olemme panostaneet työterveyshuollon kanssa tehtävään yhteistyöhön. Painopistettä työterveyshuollossa on siirretty ennaltaehkäisevään, ja työhyvinvointia ja -terveyttä edistävään suuntaan. Työterveyshuoltoon sisältyy lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi työterveyshoitajan ja yleislääkärin palvelut, yleislääkärin määräämät laboratorio- ja röntgentutkimukset, fysio- ja ravitsemusterapiakäyntejä, työpsykologin tapaamisia sekä lyhytpsykoterapiaa. Työterveyden kanssa pidetään kuukausittain tilannekatsaus, ja ajankohtaisista asioista viestitään esihenkilöille. Yhteistyötä myös eläkevaikutusyhtiön kanssa on tiivistetty viime vuosien aikana, tavoitteena edellä mainittu ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen työkykyyn vaikuttaviin asioihin. Panostus ja kehitystyö työkykyjohtamisen parissa jatkuu edelleen.

Työterveyden lisäksi henkilöstön hyvinvointia tuetaan esimerkiksi liikuntaedulla. Kannustamme henkilöstöä työmatkaliikuntaan myös pyöräedulla, ja tarjoamme henkilöstölle päivittäin terveellisen välipalan. Kulttuurin osalta tarjoamme henkilöstölle Kirjavälityksen oman kirjaston sekä edullisen kirjojen ostomahdollisuuden. Olemme määritelleet päihdeohjelman, ja olemme savuton työpaikka. Hyvinvoiva henkilöstö on voimavaramme, ja pyrimme tukemaan

Uudet HR-järjestelmät

Vuonna 2023 tehtiin useita tietojärjestelmähankeita. Henkilöstöön vaikuttavia tietojärjestelmä uudistuksia olivat uudet HR- ja työvuorosuunnittelujärjestelmät. Järjestelmien kehittämiseen ja käyttöönottoon panostettiin koko vuoden ajan, ja käyttöönotot toteutettiin onnistuneesti loppuvuodesta 2023.

Järjestelmät tarjoavat työntekijöille paremman näkyvyyden heidän omiin tietoihinsa. Lisäksi järjestelmät tukevat esihenkilötyötä. Esihenkilöiden rutiinimaisia töitä helpottamalla voidaan tukea keskittymistä johtamistyöhön.

henkilöstömme hyvinvointia arjessa niin hyvin kuin mahdollista.

Ammattitaito on meille erityisen tärkeää, ja se onkin kirjattu myös osaksi arvojamme. Ammattitaidon ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi Kirjavälityksessä tehdään paljon kouluttamista. Kouluttaminen on sekä ammattitutkintoon tähtäävää että yksittäisistä lyhytkursseista koostuvaa. Suoritettavia ammattitutkintoja ovat esimerkiksi palvelulogiikan ammattitutkinto, liiketalouden perustutkinto ja lähiesimiehen ammattitutkinto. Digitalisaation aiheuttamaan osaamistarpeiden muuttumiseen olemme vastanneet sisäisellä kouluttamisella. Sisäistä koulutusta on järjestetty myös esimerkiksi esihenkilötyöhön ja työturvallisuuden liittyen. Vuonna 2023 ei suoritettu ammattitutkintoja, mutta kouluttamista tehtiin runsaasti esimerkiksi esihenkilötyöhön liittyen. Lisäksi tietojärjestelmämuutoksiin liittyen järjestettiin perehdytyksiä.

Osaamisen kehittäminen on pitkälti tarveperusteista. Työnkuvan muuttuessa henkilölle tarjotaan tarvittava koulutus täydentämään jo olemassa olevaa osaamista. Lisäksi tehtävien muuttuessa perehdytetään henkilöt tehtävän erityispiirteisiin esimerkiksi trukin ajokoulutuksen muodossa. Esihenkilötyöhön on panostettu erityisesti vuonna 2023. Tarveperusteisesti kouluttamisessa on keskitytty siihen, millaisia asioita esihenkilöstö itse kaipaa työnsä tueksi. Näihin tarpeisiin on vastattu esimerkiksi sisäisillä koulutuksilla sekä esihenkilöpäivällä.

Vuoden 2023 osalta kehityskeskustelut käydään kaikkien toimihenkilöiden kanssa. Tuotannon kehityskeskusteluiden käytäntöjen muodostaminen on työn alla. Tällä hetkellä ryhmäkehityskeskustelu toteutuu Keuruun osalta. Tavoitteena on saavuttaa tilanne, jossa koko henkilöstö osallistuu joko yksilö- tai ryhmäkehityskeskusteluihin. Toimihenkilöiden kehityskeskustelut käydään kahdestaan oman esimiehen kanssa. Kehityskeskustelut antavat kuvan henkilöstön hyvinvoinnin ja motivaation nykytilasta, ja tarjoavat mahdollisuuden työssä kehittymisen edistämiseen sekä yksilöinä että tiiminä. Jatkuvaa vuorovaikutusta esihenkilön ja työntekijän välillä pyritään tukemaan myös arjessa. Esihenkilöillä on ollut

Keskimääräiset koulutustunnit vuodessa henkilöä kohden

3,0 h/hlö

(2022: 4,9 h/hlö, 2021: 11,6 h/hlö)

vapaus muodostaa omat käytäntönsä jatkuvaan vuoropuheluun, palautteenantoon ja ohjaamiseen liittyen työntekijöiden kanssa.

Työnkierrolla vastataan sekä työntekijöiden haluun kehittää omaa osaamistaan että yrityksen tarpeisiin. Moniosaaminen on osa työntekijöidemme ammattitaitoa. Mahdollisuus työskennellä useissa eri tehtävissä luo joustoa sekä työntekijöidemme arkeen että tuotannon suunnitteluun. Viime vuosina työnkiertoa on lisätty myös henkilöstön omasta toiveesta. Mukautetulla työllä taas tuetaan työssäjaksamista tilanteissa, jossa työkyvyssä on tapahtunut jo muutoksia. Joustavat työskentelyn mallit tukevat henkilöstön hyvinvointia ja auttavat vastaamaan tuotannon volyymin vaihteluihin.

Pitkät työurat Kirjavälityksessä

Kirjavälityksessä on tehty koko sen toiminta-aikana paljon pitkiä työuria. Vuonna 2023 jaettiin jälleen ansiomerkkejä pitkistä työurista. Merkkejä jaettiin seuraavasti:

- 7 kpl 10 vuoden työurasta
- 1 kpl 20 vuoden työurasta
- 2 kpl 25 vuoden työurasta
- 1 kpl 35 vuoden työurasta
- 1 kpl 40 vuoden työurasta

Tukemalla henkilöstön hyvinvointia, ammattitaitoa ja motivaatiota sekä tarjoamalla työssä etene-
misen mahdollisuuksia toivomme voivamme tulevaisuudessakin jakaa vielä useita ansiomerkkejä kym-
menien vuosien työurista Kirjavälityksessä.

Kouluttamisen, työnkierron ja muun osaamisen kehittämisen muodostama kokonaisuus tähtää henkilöstön motivaation ylläpitämiseen, mahdollistaa joustavan työskentelyn moniosaamisen kautta ja rakentaa ammattitaitoa. Kaikki edellä mainitut asiat edesauttavat tekemäämme laatutyötä ja auttavat vastaamaan asiakkaidemme tarpeisiin entistä paremmin.

Sesonkityötä Keuruulla

Keväisin Keuruulle palkataan peruskoulujen kirjasesonkia varten noin 20 henkilöä. Suurin osa sesonkityöntekijöistä on nuoria, jotka tulevat ensimmäiseen työpaikkaansa. Esimerkiksi abeille työ peruskoulujen kirjasesongin aikaan on sopinut hyvin, sillä sesonki ajoittuu keväälle ylioppilaskirjoitusten jälkeiseen aikaan.

Haluamme tukea nuorten kiinnittymistä työelämään työllistämällä nuoria. Samalla usein nuorille sopiva lyhytaikainen työrupeama auttaa meitä vastaamaan sesongin aiheuttamaan volyyminvaihteluun. Koska työ Kirjavälityksessä on monelle nuorelle ensimmäinen työpaikka, olemme panostaneet erityisen paljon perehdytykseen. Keuruulla koko henkilöstö toimii perehdyttäjinä, ja perehdytystä tehdään yhteisövastuullisella ja jatkuvalla otteella. Laadukkaalla perehdytyksellä pyritään tukemaan jatkuvaa työssäoppimista ja positiivista kokemusta työelämästä. Keuruulla työtyytyväisyys on ollut myös huippuluokkaa. Tuoreimmassa laajassa henkilöstökyselyssä vuodelta 2022 kaikkien kysymysten keskiarvo oli 5,1/6.

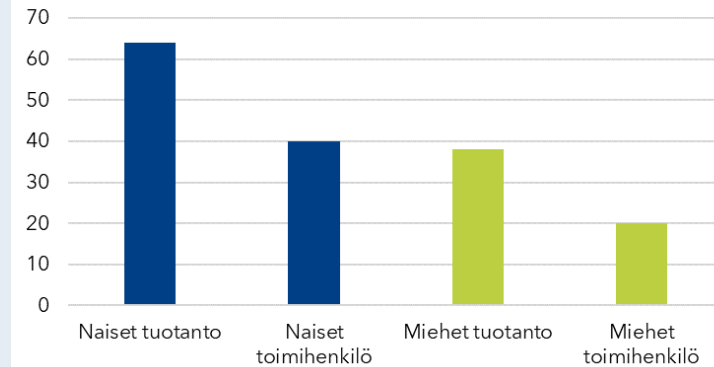
Tasa-arvoinen työyhteisö

Nollatoleranssi häirinnälle ja muulle epäasialliselle käytökselle muodostaa perustan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöllemme. Jokaista työntekijää kohdellaan yhdenvertaisesti riippumatta sukupuolesta, iästä, seksuaalisesta suuntautumisesta, alkuperästä, uskonnosta tai muusta henkilöön liittyvästä asiasta. Kunnioitamme oikeuksia mielipiteen ilmaisuun ja ammatilliseen järjestäytymiseen. Olemme tehneet tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman, joka toimii ohje- ja ohjenuorana yhdenvertaisuustyömme toteuttamiselle.

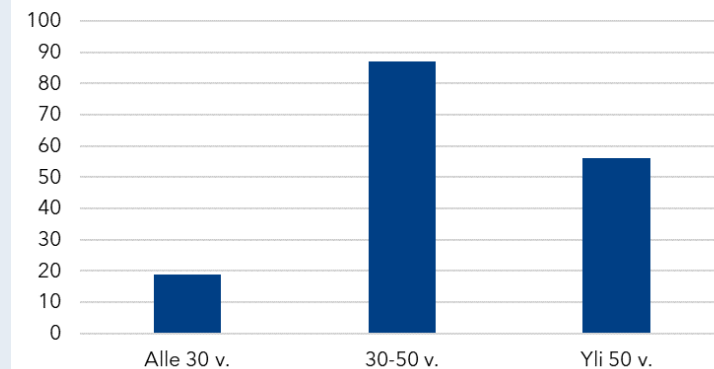
Olemme vakiinnuttaneet henkilöstöhallinnon ja esihenkilötyön käytäntömme, mikä takaa myös tasa-arvon näkökulmasta yhdenvertaisen kohtelun koko henkilöstölle. Tasa-arvon toteutumista esimerkiksi koulutuksissa, työnkierrossa ja uralla etenemisessä seurataan. Vuonna 2023 naisten keskiarvopalkan suhde miesten keskiarvopalkkaan vakituisten tuotannon työntekijöiden osalta oli 97 %. Luku pysyi samana kuin edellisvuonna. Määräaikaisten tuotannon työntekijöiden osalta vastaava luku oli 100 % (2022: 105 %). Ylempien toimihenkilöiden ja esihenkilöiden osalta naisten keskiarvopalkan suhde miesten keskiarvopalkkaan oli 97 % (2022: 92 %). Kyseisissä työntekijäryhmissä palkkaerot ovat siis tasoittuneet. Palkkatasa-arvon toteutumista tarkastellaan säännöllisesti. Jatkuvan kehittämisen malli ulottuu myös yhdenvertaisuustyöhömme, ja olemme sitoutuneita tekemään Kirjavälityksestä yhä tasa-arvoisemman työpaikan.

Pitkät työsuhteet eivät ole epätavallisia Kirjavälityksessä. Tästä syystä meille on tärkeää, että kaikenikäisiä työntekijöitä kohdellaan yhdenvertaisesti, ja esimerkiksi työn mukauttamista toteutetaan tarvittaessa. Edellisessä alaluvussa käsitelty työhyvinvoinnin ja ammattitaidon ylläpitämisen ja kehittämisen kokonaisuus on myös tärkeä osa ikääntyvien työntekijöiden työmotivaation ylläpitoa, ja pitkän työuran tukemista. Sisäisellä ohjauksella ja hyvällä esihenkilötyöllä tähdätään siihen, että jokaisella henkilöstömme jäsenellä on kaikin puolin hyvä työura Kirjavälityksessä.

Miesten ja naisten sijoittuminen eri työtehtäviin

Henkilöstön ikäjakauma

Raportointiperiaatteet

Tämä raportti on toteutettu noudattaen GRI (Global Reporting Initiative) -standardia. Raportoinnissa on käytetty vuonna 2021 uudistettuja Universal Standards -standardeja (GRI 1, GRI 2 ja GRI 3). Raportti kattaa tilikauden 1.1.-31.12.2023, ja on Kirjavälityksen kolmas vastuullisuusraportti. Talousluvut vastaavat vuoden 2023 tilinpäätöksessä esitettyjä lukuja. Raportin on hyväksynyt Kirjavälityksen johtoryhmä.

Päivitetty vastuullisuusraportti julkaistaan keran vuodessa keväällä. Tämän raportin julkaisupäivä on 11.4.2024. Aiemmat vastuullisuusraporttimme löydät täältä: [Vastuullisuusraportti 2022](#), [Vastuullisuusraportti 2021](#).

Raporttiin liittyviin kysymyksiin vastaa Lotta Aho (etunimi.sukunimi@kirjavalitys.fi), joka on vastannut raportin koostamisesta.

Päästölaskennassa käytettyjen kertoimien lähteet

Päästölähde	Päästökertoimen lähde
Ostoenergia	Hyvinkään lämpövoima Oy, Keuruun lämpövoima Oy, Fingrid 2023
Kuljetukset	Posti, Matkahuolto, SYKE, Väylävirasto
Liikematkustus	VTT 2020, Atmosfair, German Environment Agency, Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö ICAO, The World Air Transport Statistics, DEFRA
Pakkausmateriaalit	DS Smith
Laitehankinnat	Lenovo, Microsoft, Anthesis Group Ltd, ecoinvent
Muut energiantuotannon päästöt	DEFRA, IPCC, International Energy Agency (IEA), Fingrid 2023
Työmatkat ja etätö	VTT 2020, Helsingin yliopisto, VR, Anthesis 2021, Fingrid 2023
Jätteet	SYKE 2022, Dahlbo ym. 2011, VTT 2014, HSY 2019

GRI-sisältöindeksi

GRI-standardi	Kuvaus	Sijainti raportissa	Huomioita
Yleiset tiedot			
Organisaatio ja sen raportointikäytännöt			
GRI 2-1 2021	Organisaation yleistiedot	s. 3, GRI-sisältöindeksi	https://www.kirjavalitys.fi/yritys/
GRI 2-2 2021	Vastuullisuusraportointiin sisältyvät yhtiöt	GRI-sisältöindeksi	Raportti kattaa koko Kirjavälityksen toiminnot sekä Hyvinkään että Keuruun toimipaikoissa.
GRI 2-3 2021	Raportointijakso, julkaisuväli ja yhteyshenkilö	s. 34	
GRI 2-4 2021	Aiemmin raportoidun tiedon muutokset	s. 20, 21, 29, GRI-sisältöindeksi	Päästölaskennassa on korjattu vuoden 2022 laskentaa kuljetusten osalta. Päästöintensiteetissä s. 20 ja päästötaulukossa s. 21 on esitetty päivitetty luvut. Aiemmin kuljetusten päästöjen oli raportoitu olevan vuonna 2022 130,8 t CO ₂ e. Työtaturmien raportointitapaa on muutettu. Aiemmin työtaturmiin on sisällytetty sekä työssä että työmatkalla sattuneet tapaturmat. Nyt luvut on eritelty ja aiempina vuosina raportoidut luvut on päivitetty. Tapaturmien kokonaismäärä ei ole muuttunut, mutta tapaturmataajuuksissa on muutoksia laskentatavan muutoksen takia.
GRI 2-5 2021	Raportin varmennus	GRI-sisältöindeksi	Raporttia ei ole ulkoisesti varmennettu.
Aktiviteetit ja työntekijät			
GRI 2-6 2021	Toimialat, arvoketju ja muut liiketoimintasuhteet	s. 3, 8	
GRI 2-7 2021	Palkansaajat	s. 9-10	
GRI 2-8 2021	Muut työntekijät	s. 9	
Hallinto			
GRI 2-9 2021	Hallintorakenne	s. 10	
GRI 2-10 2021	Hallituksen nimittäminen ja valinta	s. 10	
GRI 2-11 2021	Hallituksen puheenjohtaja	GRI-sisältöindeksi	Hallituksen puheenjohtaja ei ole johtoryhmän jäsen. Hallituksen puheenjohtajana toimii Alexander Lindbohm (27.5.2013 alkaen) ja toimitusjohtajana Tuula Pelkonen-Tiri (1.10.2019-15.1.2023) ja Jaakko Haapakangas (16.1.2023 alkaen).
GRI 2-12 2021	Hallituksen rooli vaikuttavuuden johtamisessa	s. 10	

GRI-standardi	Kuvaus	Sijainti raportissa	Huomioita
GRI 2-13 2021	Vaikuttavuuden johtamisen vastuunjako	s. 10, GRI-sisältöindeksi	Vastuullisuusasioista vastaa laaturyhmä, jossa johdon edustajana toimii talousjohtaja.
GRI 2-14 2021	Hallituksen rooli vastuullisuusraportoinnissa	s. 10, 11	
GRI 2-15 2021	Eturistiriitojen välttäminen	GRI-sisältöindeksi	Hallituksen eturistiriitojen välttämiseksi ei ole olemassa prosessia. Kaikkia asiakkaita kohdellaan yhdenvertaisesti, eikä hallituksessa käsitellä hinnoitteluun tai asiakkaiden luottamuksellisiin asioihin liittyviä aiheita.
GRI 2-16 2021	Kriittisistä huolista viestiminen	s. 10	Vuonna 2023 ei tullut ilmi kriittisiä huolia.
GRI 2-17 2021	Hallituksen yhteinen tieto kestävästä kehityksestä	s. 10	
GRI 2-18 2021	Hallituksen suoriutumisen arviointi	s. 10	
GRI 2-19 2021	Hallituksen ja ylimmän johdon palkitseminen	GRI-sisältöindeksi	Vuonna 2023 toimitusjohtajan ja hallituksen palkkojen ja palkkioiden suuruus oli yhteensä 313 t €. Osa tiedoista jätetty pois luottamuksellisuussyistä.
GRI 2-20 2021	Palkitsemisen määrittelyprosessi	GRI-sisältöindeksi	Osa tiedoista jätetty pois luottamuksellisuussyistä.
GRI 2-21 2021	Vuotuinen kompensatiosuhde	GRI-sisältöindeksi	Osa tiedoista jätetty pois luottamuksellisuussyistä.
Strategia, käytännöt ja toimintatavat			
GRI 2-22 2021	Kestävän kehityksen strategia	s. 5	
GRI 2-23 2021	Käytännöt, joihin yhtiö on sitoutunut	s. 6, 12	
GRI 2-24 2021	Käytäntöjen ja toimintatapojen jalkauttaminen	s. 6, 11-12	
GRI 2-25 2021	Negatiivisten vaikutuksien korjauksen prosessit	s. 8, 29	
GRI 2-26 2021	Käytännöt neuvojen etsimiseksi ja huolten esiintuomiseksi	s. 17	
GRI 2-27 2021	Lakien ja säädösten noudattaminen	GRI-sisältöindeksi	Ei tapauksia liittyen lakien tai säädösten noudattamatta jättämiseen.
GRI 2-28 2021	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	s. 8	
Sidosryhmäyhteistyö			
GRI 2-29 2021	Lähestymistapa sidosryhmäyhteistyöhön	s. 8	
GRI 2-30 2021	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	s. 9-10	

GRI-standardi	Kuvaus	Sijainti raportissa	Huomioita
Olennaiset aiheet			
GRI 3-1 2021	Olennaisten aiheiden määrittely	s. 11	
GRI 3-2 2021	Olennaiset aiheet	s. 11	
Rehellinen ja avoin liiketoiminta			
GRI 3-3 2021	Olennaisten aiheiden johtaminen	s. 14	
GRI 201-1 2016	Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	s. 14	
GRI 207-1 2019	Lähestymistapa veroihin	s. 14-15	
GRI 207-2 2020	Verojen hallinta, kontrolli ja riskienhallinta	s. 14-15	
Lisäarvon tuottaminen koko kirja-alalle			
GRI 3-3 2021	Olennaisten aiheiden johtaminen	s. 16	
GRI 201-2 2016	Ilmastonmuutoksen taloudelliset seuraamukset ja muut riskit ja mahdollisuudet organisaation toiminnalle	s. 16	
GRI 203-2 2016	Merkittävät epäsuorat taloudelliset vaikutukset ja niiden laajuus	s. 14-16	
GRI 308-1 2016	Osuus uusista toimittajista, jotka on arvioitu ympäristökriteerien mukaisesti	GRI-sisältöindeksi	Uusille toimittajille ei tällä hetkellä tehdä ympäristöarvioiteja, mutta kaikki toimittajamme ovat sitoutuneet noudattamaan eettisiä periaatteitamme, joihin sisältyy myös vastuu ympäristöstä.
Asiakkaiden tietoturvasta huolehtiminen			
GRI 3-3 2021	Olennaisten aiheiden johtaminen	s. 17	
GRI 418-1 2016	Asiakkaiden yksityisyydensuojan rikkomiseen ja asiakastietojen häviämiseen liittyvät valitukset	GRI-sisältöindeksi	Ei tapauksia liittyen asiakkaiden yksityisyydensuojan rikkomiseen tai asiakastietojen häviämiseen.

GRI-standardi	Kuvaus	Sijainti raportissa	Huomioita
Keskitetyn ja älykkään logistiikan edistäminen			
GRI 3-3 2021	Olennaisten aiheiden johtaminen	s. 19, 26	
GRI 305-4 2016	Päästöintensiteetti	s. 20	
Toimenpiteet ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi			
GRI 3-3 2021	Olennaisten aiheiden johtaminen	s. 20	
GRI 302-1 2016	Organisaation oma energiankulutus	s. 22	
GRI 302-4 2016	Energiankulutuksen vähentäminen	s. 22	
GRI 305-1 2016	Suorat kasvihuonekaasupäästöt (scope 1)	s. 20-21	
GRI 305-2 2016	Epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (scope 2)	s. 20-21	
GRI 305-3 2016	Muut epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (scope 3)	s. 20-21	
GRI 305-4 2016	Päästöintensiteetti	s. 20	Päästöintensiteettiä ei ole verrattu vuoden 2021 lukuun, sillä toimipaikkojen päästöjen laskentatavan muutosten vuoksi luvut eivät ole keskenään vertailukelpoiset.
GRI 305-5 2016	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	s. 20, 26	
GRI 306-1 2020	Jätteen syntyminen ja merkittävät jätteisiin liittyvät vaikutukset	s. 23-24	
GRI 306-2 2020	Jätteen merkittävien vaikutusten hallinta	s. 23-25	
GRI 306-3 2020	Syntynyt jäte	s. 23-24	
GRI 306-4 2020	Hyötykäyttöön menevä jäte	s. 24	
Arjen teot osana ympäristövaikutusten aktiivista vähentämistä			
GRI 3-3 2021	Olennaisten aiheiden johtaminen	s. 25-26	
GRI 301-1 2016	Materiaalien käyttö painon tai määrän mukaan	s. 25	
GRI 301-2 2016	Kierrätettyjen materiaalien käyttö	s. 25	
GRI 308-2 2016	Negatiiviset ympäristövaikutukset toimitusketjussa ja toteutetut toimenpiteet	s. 8	

GRI-standardi	Kuvaus	Sijainti raportissa	Huomioita
Henkilöstön hyvinvointi, turvallisuus ja ammattitaito			
GRI 3-3 2021	Olennaisten aiheiden johtaminen	s. 9, 29-33	
GRI 401-1 2016	Uuden palkatun henkilöstön määrä ja vaihtuvuus	s. 9	Ei raportoitu GRI-standardin vaatimassa laajuudessa sillä standardi ei ole suoraan sovellettavissa työn sesonkiluontoisuuden vuoksi. Vaihtuvuudet on raportoitu vakituisen henkilöstön osalta. Vaihtuvuuksia ei ole raportoitu ikäryhmän mukaan, sillä tietoa ei ole saatavilla.
GRI 401-2 2016	Kokoaikaisen henkilöstön henkilöstöetuudet, joita ei tarjota määrä-aikaiselle tai osa-aikaiselle henkilöstölle	GRI-sisältöindeksi	Etuudet, jotka vähennetään tasaisin väliajoin suoraan palkasta koskevat ainoastaan vakituisia työntekijöitä. Tällaisia etuuksia ovat esimerkiksi työsuhdepyöräetu ja liikuntasaldo.
GRI 403-1 2018	Työterveyden ja -turvallisuuden johtamisjärjestelmät	GRI-sisältöindeksi	Työterveyden- ja turvallisuuden johtamista ohjaa ISO 45001 -johtamisjärjestelmä, joka kattaa koko organisaation toiminnan.
GRI 403-2 2018	Vaarojen tunnistaminen, riskien arviointi ja tapausten tutkinta	s. 29	
GRI 403-3 2018	Työterveyspalvelut	s. 30	
GRI 403-4 2018	Työntekijöiden osallistuminen ja konsultointi työterveys- ja turvallisuusasioihin sekä näistä viestiminen työntekijöille	s. 29-30	
GRI 403-5 2018	Työntekijöiden koulutus työterveyteen ja -turvallisuuteen	s. 29	
GRI 403-6 2018	Työntekijöiden terveyden edistäminen	s. 30-31	
GRI 403-7 2018	Liiketoimintasuhteisiin suoraan liittyvien työterveys- ja turvallisuusvaikutusten estäminen ja lieventäminen	s. 8	
GRI 403-8 2018	Työterveys- ja turvallisuusjärjestelmän kattamat työntekijät	GRI-sisältöindeksi	ISO 45001 -johtamisjärjestelmä kattaa koko organisaation toiminnan.
GRI 403-9 2018	Työhön liittyvät tapaturmat	s. 29	
GRI 404-1 2016	Keskimääräiset koulutustunnit vuodessa henkilöä kohden	s. 31	Erittelyä työtehtävän tai sukupuolen mukaan ei ole saatavilla vuodelta 2023.
GRI 404-2 2016	Osaamisen kehittämiseen ja muutokseen liittyvät ohjelmat	s. 31-32	
GRI 404-3 2016	Säännöllisten suoritusarviointien ja kehityskeskusteluiden piirissä olevan henkilöstön osuus	s. 31	
GRI 405-1 2016	Hallinnon ja henkilöstön monimuotoisuus	s. 9-10, 33	
GRI 405-2 2016	Naisten ja miesten peruspalkkojen sekä palkitsemisen suhde	s. 33	Osa tiedoista jätetty pois luottamuksellisuussyistä.
GRI 406-1 2016	Syrjintätapaukset ja korjaavat toimenpiteet	GRI-sisältöindeksi	Ei tiedossa olevia tapauksia liittyen syrjintään.